

Aušra Nr. 48(88)

KAI IEŠKOME TIESOS

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse,
Vardan tos Lietuvos
Vienybė tezydi!

TURINYS

Kai ieškome tiesos...

Piliakalnių širdis. Mano bro-
liai. (eil.)

SOS! SOS! SOS! (Grėsmė
Simučiu. Atviras laiškas
Lietuvos kunigams ir klieri-
kams. Kun. Roko Puzono
pareiškimas.)

Tarybinio kalinio memuarai.
VI. Lapienis.

Mano dienos. (eil.)

Lietuva
1985 m. balandis

Koks dirbtinis ir apgaulin-
gas visas tarybinio gyvenimo
fasadas, kur viskas atrodo
taip aišku, tvirta ir pastova.
Atrodo, visi gyvena panašiais
nusiteikimais, idėjomis,
tikslais ir siekimais. Visi
pritaria visiems partijos
reikalavimams, visi vykdo
visus nurodymus, visi linkio-
ja, ploja, sutinka su oficialio-
mis pažiūromis ir nuomo-
nėmis...

Lietuvos ateitis Nr. 7

Du laišukai...

(Pabaiga)

Pamažu pasaulis aiškėjo ir
darėsi suprantamesnis. Mes
nešdavom kryžiu pievų geles,
meldėmės savais vaikiškais
žodžiais ir dekojome Dievui už
kiekvieną naują pažintą jaus-
mą, už kiekvieną gražaus
pasaulio dieną.

Tada neieškojau Dievo pras-
mėje racionalaus jo egzis-
tencijos aiškinimo. Jį supra-
tau kaip jausmą. Dievas — tai
meilė, didžiusia iš visų meilių,
ir didesnė galbūt net už meilę
moteriai, nes ji pati sako:
„Dievą mylėk labiausiai, nes
jis — didžiausia grožybė“.

Kaip grupuojasi arabai

Kaip grupuojasi arabai?
Vakarų diplomatai vienus
laiko nuosaikiais, kitus
radikalais. Trečioji, nelabai
išryškėjusi grupė, „sėdi ant
tvoros“. Prie nuosaikiųjų
priklauso Egiptas, Saudi
Arabija, Jordanas ir dalis palesti-
niečių, esančių Arafato ži-
nioje. Priešingoj pusėj,
radikalais laikytini Libija,
Sirija, Pietų Jemenas ir nuo
Arafato atskilę palestiniečiai.
Jie visi palaiko Ajaatolos
Iraną, neoficialiai Teheraną
aprūpina sovietų ginklais.
Anksčiau prie radikalųjų
priklausęs Irakas dabar bai-
gia persiorientuoti, šliejasi
prie nuosaikiųjų ir siekia tai-
kos. Karas su Iranu tęsiasi jau
šeštus metus ir išsėmė jėgas.

Los Angeles. — Amerikos
gydytojas dr. Robert Gale,
kaulų specialistas, kuris buvo
iškvietas į Sovietų Sąjungą
padėti vietiniams gydytojams
gelbėti Černobyl radiacijos
sužeistuosius, sako, kad
daugiau ar mažiau paliestų
yra apie 100.000. Iš jų jau mirė
13. Paliestiesiems įvairios
ligos, negalavimai atsilepė
per ilgus metus. Mirs ir
daugiau žmonių. Tiesioginė
radiacija sunkiai palietė 300
žmonių.

Bet tikrumoje po šiuo
paviršiumi, po oficialia kauke
slepiasi kitas, tikrasis gyveni-
mo veidas — įvairios pažiū-
ros, nusiteikimai ir nuomo-
nės. Jeigu staiga nukristų visų
veidus ir mintis dengtų
šydas, mes būtume pritrękti,
išvydę tikrąsias žmonių pažiū-
ras, jų įsitikinimus ir idėjas.

Tačiau nereikia nė tokio
staigaus uždangos pakėlimo.
Ir be to galime jausti gyvą,
verdantį, kunkuliuojantį įvai-
rių nuomonių, pažiūrų ir
įsitikinimų gyvenimą, tikras
„poledines“ sroves, kurių
nepajėgia užslopinti jokie
ideologinės propagandos varž-
tai, neįstengia išsekinti iš vir-
šaus primetamos ideologijos
sausra. Žmonės galvoja, mąs-
to, turi savo nuomones, ieško
atsakymų į jiems iškiliančius
klausimus, domisi tokiais

klaukus, apie kuriuos vengia
kalbėti oficialios informacijos
ir propagandos instancijos.
Iš rankų į rankas plinta
įvairi, ne tarybinėse leidyk-
lose išleista, literatūra, plačiai
ir noriai klausomasi užsienio
radijo stočių, gaudyte gaudomi
pogrindiniai leidiniai. Šitas
neoficialios minties atgimimas
vis labiau plinta, darosi gyvesnis
ir masiškesnis, įgauna naujas
formas, praturtėja naujomis
idėjomis. Neuztenka tik pas-
kaityti ar sužinoti. Vis daugiau
žmonių ima patys ieškoti, kurti,
tyrinėti. Kuriasi istisi bendra-
minčių būreliai, atsiranda
grupelės, kurios imasi tyrinėti
ir studijuoti vieną ar kitą
klausimą, patys bando pateikti
tam tikras teorijas ar išva-
das. Ypač gyvas susidomė-
jimas kyla seniausiu mūsų
tautos praeitimi, baltų kilmės
ir kultūros bei religijos proble-
momis, įvairiais pasaulėžiū-
riniais klausimais, baltų-sla-
vų santykiais ir t.t. Daug kas,
ypač jaunimas, susipažinęs su
Lietuvos istorija, gilina reli-
gines žinias, stengiasi
išsiaiškinti elgesio ir moralės
klausimus.

Visame šitame įvairiame ir
gyvame atbudusio minties ir
dvasinių vertybių ieškojimo
sąjūdyje galima pastebėti
vieną, nors įvairialytę, bet
gana stiprią srovę. Tai
pagyvėjęs susidomėjimas.
Rytų filosofija, įvairiomis
Rytų dvasinio gyvenimo ir
religijų apraiškomis. Šis susi-
domėjimas madingas ne tik
vyresnio amžiaus inteligentų
tarpe (čia jis buvo ir anks-
čiau), bet ir tarp visiškai ža-
lionių. Domėjimasis Rytų
dvasinėmis vertybėmis, jų
pasisavinimas ir pritaikymas
dvasiniam gyvenimui, atrodo,
virsta savotišku religijos
pakaitalu. Kai kuriems Rytų
išminties pasekėjams tai ne
tik įmantrūs joga pratimai ar
pozos, bet vidinis įsitikini-
mas, gyvenimo būdas, vado-
vaujantys principai. Rytų
moksle jis randa atsakymus
ir svarbiausius gyvenimo ir
būties klausimus. Rytų išmi-
nių pamokymai jiems yra
gyvenimo gairės, o praktinis
elgesys — gyvenimo stilius,
kiek ji galima pritaikyti mūsų
sąlygose. Net visa gyvenimi-
možiūra, visas pasaulio sup-
ratimas yra grindžiamas panteiz-
mu. Tikima, kad ši, panteizmu
pagrįsta pasaulėžiūra yra
mokslinė, pati aukščiausia
minties viršūnė, tiesa, prie-
inama ir suprantama ne visų,
bet tų, kurie šias aukštumas
yra pasiekę, kurie stovi aukš-
čiau už kitus, yra nužengę
toliau už kitus, turį laimės
suprasti tai, ką kiti žinos
daug vėliau. Jie savo pažiū-
rą aktyviai nepropaguoją, iky-
riai neperša kitiems (nes
evoliucijos pakopų negalima
peršokti, viskas turi pribręsti
savime), todėl panteizmo
pasaulėžiūra plinta tyliai ir
nejuokiomis. Vis didesnis inteli-
gentų skaičius susidomi šiais
dalykais, todėl tam tikra dalis
dvasinio peno ieškančių
žmonių pasuka ne Bažnyčios,
bet Rytų filosofiją kryptimi.

(Bus daugiau)

— Balandžio mėnesį prekių
urmo kainos krito 0,6 proc.,
vadinasi infliacija sulaukta,
praneša Darbo departamen-
tas. Naujų namų statyba
balandžio mėnesį pakilo 4,1
proc. Abi žinios geros.

— JT taupyti nemoka. Vien
New Yorko centrinėje būstinė
je samdo 7000 tarnautojų ir
moka dideles algas. Numato-
ma, kad JT spalio mėnesį
išstiks krizė, neturės kuo
tarnautojams mokėti.

Iš Černobyl apylinkės evakuotieji tikrinami, kiek juos palietė radiacija.

Lietuviški gandrai ant sugriuvusio vėjinio malūno Ignalinos apylin-
kėje. (Iš A. Andrejevo ir E. Morkūno „Technikos paminklai Lietu-
voje“, Vilnius, 1982.)

Branduolinių ginklų pasigaminti nesunku

Paskutinėmis dienomis, po
katastrofos ties Kijevo, daug
kalbama apie branduolines
jėgaines ir tokius pat ginklus.
Jau seniai žinoma, jog Ameri-
ka ir Sovietų Sąjunga tiek turi
pasigaminusių tos rūšies
ginklų, kad viena kitą gali
sunaikinti po kelis dešimtis
kartų, ir turimų raketų ar
bombų didesnis ar mažesnis
skaičius jau nieko nereiškia.
Branduoliniais ginklais jau
didžiuojasi Britanija, Prancū-
zija ir Kinija. Tam „klubui“
beveik priklauso ir Indija.
Pasigaminti branduolinių
ginklų jau gali beveik kiekvie-
na šalis. Mokslinės paslaptys
jau ne paslaptys. Kiek
sunkiau yra su reikalingom
medžiagom. Vadinamiems
taikingiems tikslams bran-
duolinių jėgainių turi arba
greit turės daug valstybių.
Savo žiniomis ir technologija
pasidalinti tuo ypač pasirūpi-
na, viena su kita lenktyniauja

Britanija, Prancūzija ir Vaka-
rų Vokietija ir iš to turi nema-
žą peno. Į jų eilę vis labiau
įsijungia ir Amerika. Jeigu ji
to nedarytų, tai tokia Brazilija
jėgaines įsigytų su vokiečių
pagalba.
Spėjama, kad branduolinių
ginklų gali turėti Izraelis ir
Pietų Afrika. Įtariama, jog to
paties siekia Pietų Korėja ir
Taiwanas, o gal ir Argenti-
na. Žinomas atsitikimas su
Iraku. Irakui branduolinių
jėgainę statė prancūzai. Žadė-
jo, kad ji bus tik taikiems
reikalams. Izraelis tuo
nepatikėjo ir staigiu puolimu
sudažė nebaigtą statybą.
Daug kas viešai pasmerkė
Izraelio žygį, bet privačiai tuo
džiaugėsi. Net ir prancūzai.
Jie atstatyti jėgainę pažadėjo,
bet iki šiol nujausdami, jog vėl
gali panašiai atsitikti, darbo
nesiima.
O kaip su Libija? Aišku, kad
Kaddafi norėtų turėti
branduolinių ginklų. Sovietai
jiems pastatė nedidelį jėgai-
nį, bet tik energijai gaminti.
Paspalčius, kaip pasigaminti
baisų ginklą, neišduoda. Kaip
tas ilgai tęsis, nežinome.
Kaddafi bandė bombų ir raketų
pirkti iš Kinijos, bet jį nega-
vo. Bijoma su pagrindu, kad
koku nors būdu Libijos radi-
kalai branduolinį ginklą arba
patys pasigamins, arba iš kur
nors gaus. Sunku įsivaizduoti,
kokios būtų pasekmės. Jie gali
sunaikinti istisus miestus
anksčiau, nei juos kas sulai-
kys.
Politikai ir strategai prie-
na išvados, kad branduolinio
karo nepradės nei Washingto-
nas ar Maskva, nei Londonas
ar Pekinas. Po tokio karo
nebus laimėtojų, bus visi
pralaimėtojai, jei iš viso bus
įmanoma žmogui gyventi. Bet
yra ir kitai galvojančių, arba
visai negalvojančių. Vienas
Vidurinių Rytų aršus ir įtakin-
gas radikalas yra pareiškęs,
kad „mes turime tam tikrą
skaičių pasišventusių vyrų,
kurie paspaustų pavojingiau-
sį mygtuką ir patys pirmieji
žūtų, kad su jais žūtų nors ir
visa žmonija“.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Prancūzų kairieji ekstre-
mistai padėjo bombą prie
Interpol tarptautinės agentū-
ros kovoti su nusikaltimais
Paryžiaus būstinės. Didelių
nuostolių nepadarėta.

— Vienos Oregono privati-
nės aukštesniosios mokyklos
mokinių ekskursija į Hood
kalną baigėsi tragiškai.
Ekskursijoje buvo du suaugę ir
11 mokinių. Juos ištko sniego
audra. Du dalyviai išsigelbėjo
patys, du gyvus po trijų dienų
atrado gelbėjimo komanda, o
devyni sušalo. Mokyklos vado-
vybė sako, kad antramėčių
mokinių numatyta programa
arba įkopti į tą 11,234 pėdų
kalną, arba 40 valandų
atidirbti naudingą visuo-
menei darbą, bus tęsiama ir
toliau.

— Federalinis teismas išaiš-
kino, kad Adlai Stevensonas
kandidatuoti į gubernatorių
kaip nepriklausomas, negali.
Pagal Illinoisaus konstituciją,
kandidatai renkiamiems
postams turėjo būti įregistruoti
ne vėliau, kaip praėjusių
metų gruodžio mėnesį. Ste-
vensonas žada apeliuoti.

— Irakas sako, kad jų
kariuomenė užėmė 100 kvad-
ratinį mylių Irano teritorijos
su Mehran miestu.

— Įtepmimas tarp Izraelio ir
Sirijos kad ir sumažėjo, bet kai
kurie Izraelio generolai siūlo
imtis riboto karo, sunaikinti
palestiniečių bazines. Izraelio
politikai jų argumentus atme-
ta. Amerika iš savo pusės
viską daro, kad konfliktas
neįvyktų.

— Virginijos ekskursinis
traukinys nuėjo nuo bėgių
labai nepatogioje vietoje —
Dismal pelkių pylime, kur
negalima sauskeliais priva-
žuoti. Iš tūkstančio keleivių
keli tuzinai sužeisti, septyni
sunkiai.

— Pietų Afrikos policija už-
tiko didelį ginklų sandėlį
netoli Johannesburgo. Gink-
lai buvo sovietų gamybos. P.
Afrikos aviacija subombar-
davo tris žinomas partizanų
stovyklas kaimyninėse valsty-
bėse.

— Britanija turi žinių, kad
teroristai ruošiasi pradėti
spjodinti laivus — keltus
tarp Britanijos ir Europos
žemyno. Apsaugą sustiprino
taip pat prancūzai, belgai ir
olandai.

— Praėjusį savaitgalį
Amerikoj įvyko penkis nedu-
delių lėktuvų avarijos ir žuvo
viso 17 žmonių.

— Amerikoj nuolat didėja
nusivylimas Jungtinėmis
Tautomis. Per kažkokį nesu-
sipratimą Amerika padengia
25 procentus viso metinio JT
biudžeto, bet turi tik vieną
balsą, jos teisės lygios, kaip ir
tų valstybių, kurios nieko
nemoka ir turi vos kelias
dešimtis tūkstančių gyven-
tojų. Nuo šių metų pradžios
Amerika savo mokesčių suma-
žino iki 20 proc., o ateity
numatoma padengti tik 10
proc.

Pakistanai numušė Migą

Islamabad. — Paskistano
lėktuvai naikintuvai numušė
Afganistano kovos lėktuvą
MIG-27 ir kitą sužalojo. Ketu-
ri sovietų gamybos lėktuvai
pažeidė Afganistano oro erdvę,
išskrido 9 mylias. Pakistanas
apripintas amerikiečių F-16
kovos lėktuvais.

Sovietai buvo nepasiruošę

Maskva. — Vakariečiai
pastebėjo, nors tai ir anksčiau
buvo žinoma, kad sovietai
nėra pasiruošę skubiai ir
efektingai veikti didelės nelai-
mės atveju, kokia istiko
Černobyl jėgainės sprogus.
Centralizuota, geležine ranka
diriguojama visuomenė nėra
pasiruošusi savarankiškai
veikti. Mažiausiam reikalui
reikia gauti instrukcijų iš
Maskvos.

Sovietų žurnalas „Ogoniok“
rašė, jog Kijevo regiono parti-
jos vadas Grigory Revenko
nusiskundė savo žemesniais
pareigūnais. „Jie vienas kitam
metė kaltę ir atsakomybę“,
tvirtina Revenko. „Kom-
somolskaja Pravda“ rašė, kad
du jauni partijos nariai, kurie
buvo tuo laiku prie jėgainės —
Juri Zagalsky ir maisto
direktorė Galina Lupy —
panikos pagauti išbėgo ir
neįgrįžo kelias dienas. Tik
laikraštis nerašo, kad tie ir
kiti pareigūnai nebuvo paruoš-
ti veikti nelaimės istikus, o
instrukcijos iš Maskvos kelia-
vo vėžio žingsniu. Kad pasau-
lis nukreiptų akis nuo tikro
kaltininko, biurokratijos ir
Kremliaus apsidėmimo, parti-
jos vadai surado gal visai
nekalts pareigūnus ir juos
nubaudė. Juk partija yra
„neklaidinga“.

Kavos monopolija

Guatemala. — Tarptautinė
kavos augintojų sąjunga ilgai
buvo viena pačių stipriausių
monopolijų, kuri nustatydavo
krastams kavos kvotas ir išlai-
kydavo aukštas kainas. Kainos
buvo ir dabar tebėra
dirbtinai išpūstos. Kavos
vartotojų nepasitenkinimas
vis didėja. Paskutinioju metu
Costa Rica ir Guatemala ėmė
neklausyti kitų didžiųjų,
pradeda kavos daugiau auginti
ir pigiau pardavinėti. Varto-
tojai kol kas kainų kritimo
nepastebėjo, bet dar šiais
metais, kaip pranašaujama,
kainos turėtų kristi. Dėl aukš-
tų kainų didžiausiais kaltininkais
laikomos Brazilija ir
Kolumbija. Monopolistams
daro vis didesnę konkurenciją
Afrikos šalys, daugiau augin-
damos kavos. Didžiausiu
kavos vartotoju yra Amerika.

Mažėja turizmas

Roma. — Prasidėjęs tero-
rizmas labai pakenkė turiz-
mui. Daugiausia nuo to kenčia
Italija ir Graikija. „L'Espresso
di Roma“ rašo, kad šiais
metais iki kovo pirmos dienos
Italijoj atsaukė rezervacijas
210.000 turistų, o per kitus du
mėnesius viesbučių užsakymų
sumažėjo 50 proc. Amerikie-
čių 1985 metais Italijoj lankė-
si 1,8 mil. Apie juos tas pats
laikraštis syki atsiliepė: jie
geri turistai, viskuo domisi,
daug išleidžia pinigų, tik
rengiasi labai nesekingai.

KALENDORIUS

Gegužės 20 d.: Bernardinas,
Alfreda, Eidvilas, Augmantė.
Gegužės 21 d.: Valentas,
Viktorija, Vaidevutis, Vydmi-
nė.

Saulė teka 5:27, leidžiasi
8:07.

ORAS

Daugiausia saulėta, silčiau,
apie 60 laipsnių.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

PIRMIAUSIA TVARKYTINA SVARBIAUSIOJI NEGEROVĖ

Klausimas. Geriamasis p. Daktare! Labai seniai vis norėjau parašyti Jums ir pasiskysti, bet labai nedrįsiau. Esu 76 metų, buvau neblogos sveikatos, bet kai pradėjau kasmet tikrinti sveikatą pas vieną daktarą, jis mane labai sugadino. Pas jį eidavau jau 12 metų, o dabar visai jau nepasitikiu. Tik po 12 metų tikrinimo sužinojau, kad turu po krūtine trūkį, pilve trūkį, aukštą kraujo spaudimą, turu vandens kūne. Bet kai klaušiau koks kraujo spaudimas, jis vis atsakydavo „truputį pakilęs“ arba „neblogai“.

Prieš 9 mėnesius, dešinėje kojoje iš lauko pusės nuo klubo žemyn iki pėdos buvo toks skausmas, kad negalėdavau nei pajudėti, nei priminti koja žemė — rodos širdį pervers skausmas ir jau neišlaikysiu. Paskambinau dukrai. Ji mane šiaip taip nuvežė pas tą daktarą. Vos jam palytėjus mano koją, aš surikau. Paguldė į liginę; išbuvo dvi savaites. Nieko nedavė valgyti, tik kavos ir džiuso, bet vaistų davė kasdien labai daug.

Po kokių 3-4 dienų pradėjau labai kraujuoti, tai gydytojas sakė, jei nesustos kraujuojimas, reiks operuoti. Jis duodavo vaistų: Librax, capsules, 240; Proxophene, 100 mg.; Moduretic tabletės 50 mg. nuo aukšto kraujo spaudimo; Valium, 2 mg.

Nuo vandens kūne kartais sutinsta iš lauko pusės prie kojų kaulelio kiaušinio didumo guzas ir mano pilvas toks didelis, kad net gėda — kaip 9 mėn. nėštumo. Aš niekad tokių vidurių neturėjau. Vartoju Bumextal, 1 mg., po vieną kas antrą dieną.

Išėjus iš liginės po dvejų savaičių jaučiau taip blogai, rodos nė pavasario nesulaukysiu. Skausmas mane visą varstė. Verkiu ir skundžiuosi dukrai; ji sako man, kad daktaras sakė, kad nieko nerado, tyrimai ir viskas tvarkoje, o man jis nieko nesakė — tik vieną žodį: neturi vėžio; viskas tvarkoje, imk tuos vaistus, kai pabaigsi nusipirkti ir kartok visą laiką.

Labai nusiminiau, pradėjau pati nieko nevalgyti, neimu vaistų ir taip palengva pradėjau truputį geriau jaustis.

P. Daktare Adomavičiaus, einu kasdien prie komunijos, labai verkdamą prašau Jėzus padėti ir Jis mane išklaušė. Nuo dažno verkimo labai blogai atrodo.

Tiesa, p. Daktare, nežinau kas man akims yra, akių voka labai raudoni ir vis kažkas kliudo žiūrėti. Turu dažnai ranka pabraukti, ar biskį pakelti, ar primerkti akis — tai būna geriau. Davė daktaras mostelę, bet nepadeda. Dabar kai kada dedu boro rūgšties kompresą, tai lyg ne taip raudoni, bet jeigu nededu — vėl tas pats.

O dabar apie tą nemalonų dalyką. Gal seniai pradėjau jausti lyties organe kažką negerai. Pažiūrėjau į veidrodį ir pamačiau, kad iš apacio labai padidėjęs — lyg nykščio didumo, nežinau, kaip paaikinti, bet kai guliu ar nusišlapinu, jis sumąžta ir pasidaro normalaus didumo.

Klausiau daktaro, jis sako, kai vanduo spaudžia, tai jis padidėja, o kai nusišlapinu — jis normalaus didumo. Tai nieko ypatingo. Jei nori, galima operuoti ir pataisyti.

Mielas Daktare, pasakykit apie mano nemalonius dalykus — kas yra? Ar imti tuos vaistus visą laiką ir ar padėtų man operacija tą dalyką sutvarkyti? Ir kodėl pas žmogų atsiranda vanduo, kad net kojos sutinsta. Ar kokie organai neveikia? Aš nekantariai laukisui atsakymo. Su gilia pagarba.

PS. Esu našlė; vyras mirė prieš 9 metus. Tiesa, p. Daktare, pamiršau pasakyti, kad mano viduriai nepaprastai kieti ir tuštinasi kas 2-3 dienas. Vandens ir visokio džiuso geriu, bet nepadeda.

Atsakymas. Morta, Morta, tu daug kuo rūpinies, o tau vieno reikia: sutvarkyti vidurius. Tada visi kiti reikalai pradės eiti savu keliu. Taigi, nuo jų ir pradėkime.

Susiginčioj kartą žmogaus kūno organai dėl savo svarbumo žmogaus kūno sveikatai. Smegenys, širdis, inkstai... kiekvienas ryškino savo svarbumą. Ilgiau tylėjusios pagaliau prabilo žarnos. Jos patarė visiems kitiems organams nurimti ir nesigirti savo svarbumu, nes kai jos užsideda, tada visiems kitiems kūno organams nebus gero gyvavimo.

Tiesa paremta ši pasakaitė yra Tamstos gyvenime tikrolybė. Mat ir Tamsta skundies įvairiais organais ir tik pagaliau atsimeni svarbiausią — galę rašinio praneši apie didžiausią savo negalę, kuria Tamsta mažai rūpiniesi. Na ir Tamstos sveikatą prižiūrintysis taip pat pro šalį praleidžia rimtą negerovę ir dar apkrauna Tamsta (mat neruotoją laiko dėl vis turimu nusiskundimų, kurie nepranyksta vidurių nesunormuojant), net telikui nepakeliamais Librium ir Valium vaistais. Jūs tučiuojau mesk j krepšį (kitai turėtum savo priešui juos atiduoti, bet dievo baiminga būdama, tikriausiai jų visai neturi).

Abu judu pamiršot jau minėta, tiesos pamušalu klota pasaka. Todėl dabar Tamsta ja prisimink ir savo gyvenime pritaikyk: sutvarkyk užsikimšusias savo žarnas.

„Nepaprastai kieti viduriai“, kaip Tamsta tvirtini, turi būti pirmiausia sutvarkyti, jei nori pradėti geriau jaustis. Tada nereikės silyntis tuštinantis ir niekas nespūs ten apacioje. Tada ir širdies darbas pagerės — kojos netins ir vandens kūne mažiau bus. Taip pat kraujospūdis normuosis ir širdžiai darba lengvins. O kai vidurius sutvarkius vis dar turėsi kokių nusiskundimų 76-tą kryželį

Ona Petravičienė (kr.) ir Marija Nalienė seka nuotaikingą kultūrinę programą Alvedo pažmonyje Lietuvio sodyboje. Nuotr. M. Nagio

Ona Baniienė ir Jonas Kvietkauskas seka sveikatos patarimus Alvedo pažmonyje Lietuvio sodyboje. Nuotr. M. Nagio

nešdama — jie bus galimi daug lengviau sutvarkyti. Dabar apie visą kitą užmiršk laikinai, o koncentruokis į vidurių sunormavimą.

„Geriu vandens ir visokių džiusų, bet nepadeda“, rašai, bet nepasakai, kiek naudingų skysčių per parą sunaudoji. Vien skysčių gėrimas nieko nesako, nes svarbu, kiek skysčių sunaudoji per parą. Pakankamai skysčių geria tas žmogus, kuris paroje apturi du litrus šlapimo. Pasimatuok — tada bus aišku, kaip esi šioje srityje apsilėidusi. Stokojant pakankamai skysčių, kūno organai, kaip širdis, plaučiai, smegenys paima skystį, o žarnoms jo taip ir nelieka. Tada viduriai kietėja. Tada ir prasideda visa virtinė negerovių. Amerikietis gydytojas dirbęs Chicago, vidurmiestyje sako: „Kai paš mane ateina žmogus su kietais viduriais, aš paimu iš jo ketvirtį šimto dolerių ir pažiūriu... gerklė penkiolika stiklinių vandens per parą... Šitas posakis tegul atveda Tamsta ant teisingo galvojimo savo vidurių reikale. Kai kūnas išgarina bei prašalina daugiau skysčių negu Tamsta išgeri, tai viduriai turi būti kieti. Jokie vaistai viduriams paluosuoti nenaudotini, nes jie tuo atveju nepadeda. Reikia kiekvienam sveiko proto bent minimumą turėti. Pensiškai kartais ir to stokojai. Sakysim, jam patari valgyti baltymų, varškės. Jis sakosi valgęs vieną šaukštą per dieną. Tas pats yra su Tamstos gėrimu vandens bei džiuso.“

Apie kietų vidurių tvarkymą jau čia buvo pakartotinai minėta, bet apsilėides skaitytojas visai nekreipia dėmesio į bendrai savo sveikatos reikalus tol, kol tie reikalai pas jį pakrinka.

Taip atsitiko ir su 76-mete mūsiške. Gerbiant Tamstos amžių ir Motinos Dienos nuotaiomis gyvenant, bus pakartotus apsaugojimas nuo vidurių sukietėjimo, o jau juos tokius turint — gydymas.

Ištirk pilnai savo sveikatą

Negerai daro kai kurie politiška nusiteikę sveikatos prižiūrėtojai, kurie skelbia „patikriną sveikatą visiems atsilankiusiems į jų dvejų valandų darbovietę“. Tai mediciniška apgaulė, nes vieno žmogaus pradžia pilno sveikatos patikrinimo, įskai-

tant ligos istorijos surašymą, užima nuo pusantros iki dvejų valandų. Čia įeina mediciniškai apžiūrėjimas, šlapimo, hemoglobino patikrinimas ir pilnesnis kraujo tyrimas, elektrokardiogramos padarymas, krūtinės peršvietimas ar nuotraukos padarymas ir storosios žarnos apatinės dalies su specialiu įtaisu apžiūrėjimas. Tolimesnis tyrimas apima virškinimo kanalo ir pagal reikalą kitų organų tyrimą.

Tik tokius darbus atlikęs gydytojas gali sakyti patikrinęs žmogaus sveikatą. Kol jis tokio darbo neatliko, jis tik patikrina pasirinkamas viena — kitą pilno tyrimo dalį, sakysim, kraujospūdį

Barbora (Vasilauskaitė) ir Juozas Lukas

Mūsų kolonijose Grand Rapids, Mi GRAŽI ŠEIMA

Jau tuoj bus metinės, kai Barbora Vasilauskaitė ir Juozas Lukas (Lukaševičius) sukūrė šeimą. Jų vestuvės buvo 1985 m. liepos 13 d. Šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje Grand Rapids, Mich. Iškilmingas šv. Mišias laikė klebonas kun. Ken Schichtel ir palaimino jaunuosius. Jaunųjų porą prie altoriaus lydėjo jaunojo brolis Vincas Lukas iš Chicago, jaunojo sesuo Gražina Kamantienė, jaunosios brolis Dan Vasilauskas, jaunosios seserys Joann ir Jayne ir jaunojo draugas Ray Kanoza.

Šauni vestuvinė puota vyko Presidents Inn salėje, kurią pravedė jaunojo švogėris Vytautas Kamantas. Jaunuosius pagal lietuvišką tradiciją su duona, druska ir vynu pasitiko jaunosios tėvai Antanas ir Lois Vasilauskai ir Ona Rinkienė, kuri atstovavo jaunojo mirusiams tėvams Vincentui ir Magdalenai Lukaševičiams.

Vaišių metu jaunuosius sveikino tėvai, brolis Vincas ir keli giminės. Svečių buvo iš Toronto, Chicago, Clevelando, Floridos ir artimesnių

pamatuoja, į akies dugną pažiūri, akies spaudimą pamatuoja, šlapimą ištiria, ar kraują dėl cukraligės patikrina. Tai tik dalinis tyrimas — taip ir reikia skelbtis, kad tokį darbą atlieki.

Venkime kalnę versti ant nekaltųjų

Nepilnai ištiriami tie dažnai esti mirtinai apgaunami. Sakysim, žmogus sakosi turis hemorojų ir nuo jo vargsta. O neištyrus pilnai ligos stovio, pradėtas gydymas hemorojus gali būti nepagydomai užvilkinimas ten esančio vėžio.

Arba vėl atsitikimas: kieti viduriai. Žmogus mėgina juos tvarkyti visokiomis priemonėmis, net sveikatos patarėjui padedant paviršutiniškai. Pasirodo, kad ištyrimas nustato storą žarnoje vėžį, kuris uždaro žarnos spindį ir dėl to žmogus turi kietus vidurius. Todėl visų pirma taip negaluoja žmogus turintis su gydytoju pagalba išsitiirti vidurius del galimų įvairių negerovių juose, kurios gali sukietinti vidurius.

O čia vėl nelaimingo apsilėidimo pavyzdys. Žmogus po automobilio nelaimės turi negerumų stresose — skundžiasi skausmais jose. Nieku kitu nesiskundžia. Tik kai ima iš žarnų kraujuoti, atrandamas esti kraujuojuas skrandyje vėžys. Jo žaizda atsilėpė skausmais į strėnas. Nelaimė, kad jau vėžio vaikai buvo sau

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Second class postage paid at Chicago, Ill.

Subscription Rates: \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada, Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitymo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymiu, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto		
	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius tašo savo naudai. Neusaudotų straipsnių neaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišūnčiamos gavus prašymą.

vieta susiradę kepenyse.

Taigi, kiekvienas kietais viduriais negaluojuantis, visų pirma turi persiūsti savus

vidurius. Tik juose nieko blogo neradus, galimas sėkmingas tokios negerovės tvarkymas. Apie tai kita kartą.

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val.: pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsilepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 10-12; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUČAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Ne chirurginis išsiplėtusius venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą;
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
(Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 588-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-lance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvio gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DANTŲ GYDYTOJOS
DR. IRENA KYRAS
PROSTHODONTICS — varinėlis, titeliat, plokštelės ir bendroji praktika.
DR. LAURA KYRAS
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 478-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4, 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel. 636-2992
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSĖS IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽIUBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

IŠTIKIMYBĖ LIETUVAI

„Mes kviečiame... Be to, kiekvienam geros valios žmogui atidarome savo kraštą, valdas ir visą karalystę. Ritams, ginklanešiams, pirkliais, gydytojams, kalviams, račiams, kurpiams, kailiadirbiams, malūninkams, krautuvininkams ir kitiems bet kokiems amatininkams — šioms visiems iš vardintiesi žmonėms mes norime paskirti žemės kiekvienam pagal jo padėtį. Tie žemdirbiai, kurie norės atvykti, dešimt metų nedirba mūsų žemę be mokesčio. Pirkliams teatvysta ir išvyksta laisvai, be jokių rinkliavų ir muitų, visai be jokių kliūčių... Kas klydus minėtųjų nuostatų vykdymą ir net darys kliūčių vykstantiems susipažinti su aukščiausia minėtai dalykais, tie skaudžiai mės užgas; jie težino, kad toks žeidimas daromas ne jiems, bet mūsų karališkajai didybei...“ — Štai rašė D.L.K. Gediminas „mūsų mieste Vilniuje 1323 Viešpaties metais, Šv. Pavolo apaštalo atsivertimo dienoje...“ Liubeko, Zundo, Bremeno, Magdeburgo, Koelno ir kitų Vokietijos miestų piliečiams. Yra išlikę ir daugiau panašių jo laišku bei jų nuorašų.

Ir taip Lietuvoje pradėjo kurtis vokiečiai jau prieš 650 metų. Didžiausia jų bendruomenė buvo Vilniuje, kur jau 1470 m. jie pasistatė Šv. Mikalojaus bažnyčią. Čia turėjo savo administraciją, ligoninę, mokyklą. Kita didesnė kolonija įsikūrė Kaune, kur ligi šių dienų yra išlikę jų architektūros paminklų. Daugelį dešimtmečių net Kauno miesto burmistras buvo vokiečiai. 1550 m. įkurta Kauno vokiečių evangelikų bendruomenė, pastatyta bažnyčia. Vokiečiai kūrėsi ir kitose Lietuvos vietovėse, o taip pat žemės ūkyje, ypač Suvalkijoje. Lietuvos vokiečiai buvo geri žemdirbiai, gydytojai, račiai, kalviai, prekybininkai, malūnininkai, staliai, namų statytojai, o taip pat ir valstybės tarnautojai, kariškiai, mokytojai, profesoriai, farmacininkai ir kitų užsiėmimų žmonės. Vokiečiai — darbtai ir tvarkinga, drausminga tauta. Iš jų daug pasimokė Lietuvos žmonės. Kuriantis nepriklausomai Lietuvai, nemaža vokiečių vyrų stėjo į Lietuvos kariuomenę savanoriais, o karui pasibaigus pasiliko karinėje tarnyboje. Provincijoje vokiečių daugiausia buvo šiose apskrityse: Vilkaviškio — 13%, Šakių — 4,7%, Tauragės — 3% Kauno mieste — 4%. Tai buvo labai pozityvi tautinė mažuma. Bet Lietuvą užėmus Sovietų Sąjungai, 1941 m. buvo pasirašytas Sovietų ir hitlerinės Vokietijos susitarimas, kuriuo visi Pabaltijo, taigi ir Lietuvos vokiečiai, turėjo repatriuoti į Vokietiją, palikdami savo namus, sodybas bei turtą.

Lietuvos vokiečių repatriacija įvyko prieš 45 metus. Taigi mums įdomu žinoti: kas įvyko su Lietuvos vokiečiais, ar jie tebėra gyvi ir ką galvoja apie Lietuvą, kurioje jie gimė ir augo.

Šiuo metu Lietuvos vokiečiai yra pasisklidę po visą pasaulį. Daugiausia ju veda Vokietijoje (mažiau R. Vokietijoje), JAV-bėse, Kanadoje, Australijoje, Anglijoje ir kitose šalyse. Atrodo, kad, apeidus Lietuvą ir nebeturint vilčių į ją sugrįžti, jie turėjo sunykti ir įsilieti į senųjų vokiečių eiles. Tačiau taip neįvyko — jie ir toliau panoro likti ne Reicho, bet „Lietuvos vokiečiais“. Jie įsteigė savo draugiją, vardu „Landmann-

schaft der Deutschen aus Litauen im Bundesgebiet“ (centras Arnsberge, dabartinis centro valdybos pirmininkas Erhard Lackner). Jau 30 metų jie leidžia gražiai redaguojamus metraščius „Heimatgruss — Jahrbuch der Deutschen aus Litauen“. Turi ir periodinį leidinį. Anksčiau buvo leidžiamas „Heimatstimm“, dabar „Die Raute“ (Rūta). Mus (per Olegą Gešventą iš Cicero pasiekė paskutinis leidinys — 1986 m. metraščių, redaguojamas kun. Alfred Franzheit'o, p. i. R., 118 psl. gražiai iliustruotas ir puikiai suredaguotas leidinys. Metraščių įžanginiame žodyje jo redaktorius nurodo, kad Lietuvos vokiečiai, kur jie dabar begyventų, ir turi likti „Lietuvos vokiečiais“. Šios dvi sąvokos turinčios vis būti greta pastatomos ir kitaip negali būti. (Und koennen anders nich sein!) Tokių sąvokų supratimą Lietuvos vokiečiai turį perduoti ir ateinančioms savo kartoms.

Metraštyje paskelbta apie 20 rašinių, daugiausia prisiminimų iš vokiečių Lietuvoje gyvenimo laikų. Pažymėtinas Eduard Malzahn'o rašinys „Heimatzugehoerigkeit“. Ir jame, be ko kita, autorius rašo: „Aš galiu didžiulius, būdamas vokiečis iš Lietuvos“. Ir tokiu jis nori likti visados, nes „arklys, gimęs karvių tvarte ir iš čia išėjęs į pasaulį, lieka ne karve, bet arkliu“.

Keletas kitų autorių minčių. Taip Harry Mett labai aukštai vertina lietuvių senąją kultūrą, ypač jos liaudies dainas, kuriomis žavėjosi tokie mokslininkai, kaip Adalberto von Camisso, Neselmannas, Rhesa, Herderis ir jomis stebėjosi pats Goethe. Jis iškelia prof. V. Jungferį, parašiusį keletą veikalų apie Lietuvos kultūrą. Skundžiasi nieko negirdėjęs apie Goethe ir Šilerį, ir rašytas į vokiečių organizacijos (Kulturverband) jaunimo narius. Už tat su dideliu malonumu sugrįžęs į lietuvių skautų draugovę, kur radęs daug gerų draugų. Su dideliu malonumu jis ir dabar deklamuojas A. Baranausko „Anykščių šilėję“ ir, nors gerai kalbąs vokiškai, negalįs išversti į šią kalbą kad ir tokio gilaus ir žodingo sakinio: „Šlama, užia, siaudžia, gaudžia, čirpia, užgia...“ „Ich bin froh, dass ich diese Sprache noch erlernt habe“ — aš džiaugiuosi, kad šią kalbą išmokau“ — rašo Harry Mett.

Yra ir daugiau minėtųjų rašinių, gražių atsiliepimų apie Lietuvą ir nė vieno blogo. Netgi autoriai neiškraipo lietuviškų vietovardžių, vardų ir pavardžių rašybos. Išskirtinai minėtini Gustavo Staskevitschs parašyti atsiminimai iš jo tarnybos Lietuvos kariuomenėje laikų 1928-1930 m., kur išstarnavo 18 mėnesių. Čia labai gerai atsiliepia apie mūsų kariuomenę ir karininkus, kuriuos gražiai mini jų laipsniais ir pavardėmis: kapitonas Zukas, kapitonas Lesevičius, Bražonis, leitenantas Masulis ir pan. Be galo didžiulioji galėjęs komanduoti kariniam daliniui, atvykus į Panemunę prezidentui Antanui Smetonai ir kad jis, kaip sveiktamasis, nebuves niekada diskriminuojamas.

Metraščių redaktorius dar pateikė lietuvių autorių — Prano Vaičiūčio, Vlodo Šlaito, K. Graudienės kūrybos pavyzdžių, o taip pat ištraukų iš LKB Kronikos vertimų. Taigi ir mes lietuviai galime stebėti Lietuvos vokiečių ištikimybę Lietuvai ir daug ko iš jų pasimokyti.

b. kv.

„GRANDINĖLĖS“ ŠASKRYDIS

Pokalbis su Liudu Sagiu

VACYS ROCIŪNAS

Grandinėle — lietuvių tautinių šokių ansamblis Clevelande — talento, išvermės ir darbo išpūdingas kūrinys. Vadovų Liudo ir Aleksandros Sagių pastangomis, per trisdešimt trejus metus Grandinėle ne tik stipriai jaugo į šėvijos tautinių šokių ansamblių grandinę, bet tapo ne vien tautinio meno, bet ir visų lietuvių įvairiomis progomis puikiu reprezentantu.

Grandinėle yra mūsų dienų miela palydovė. Vyresniuosis ji savo jaunatvės šokio žaismu nukelia į prabėgusias dienas, o jaunimui yra uždeganti paskata jungtis į lietuviškus telkinus, kur grakštus šokis, skambi daina ir nuotaikinga muzika yra jų lietuviškų dienų ir veiklos patraukli dalis. Todėl Grandinėlės koncertai su tokiais dideliu entuziazmu yra visur laukiami ir erdviose jų spektaklių salėse nėra tuščių vietų.

Grandinėle atlieka ir kitą svarbią misiją. Nors tiesiogiai nesireklamuodama, Grandinėle prisideda prie Lietuvos ir lietuvių vardo kelimo čia ir kitose kraštuose. Jos gastrolės Europoje, Pietų Amerikoje, Australijoje ir Šiaurės Amerikoje vaizdžiai kalba apie pavergto Krašto ir jo žmonių tikrovę.

Tuo būdu ji paremia ir mūsų veiksmus, kurių tiesioginis uždavinys yra agresyviai veikti, kad Lietuvos nelaimė nebūtų visų užmiršta.

Grandinėle, trisdešimt trejus metus gyvavusi, tebėra stipri, judri ir kūrybinga. Ši pavasari, po dviejų sėkmingų koncertų Philadelphijoje ir Chicagoje, Clevelande ateina

su nauja idėja, su unikumu tautinių šokių ansambliuose. Viena iš pirmųjų šokėjų, Dalia Motiejūnienė — pirmininkė, ėmėsi iniciatyvos gegužės 24-15 dienomis sušaukti buvusių lietuvių šokių ansamblių grandinę, bet tapo ne vien tautinio meno, bet ir visų lietuvių įvairiomis progomis puikiu reprezentantu.

— Trys dešimtmečiai — ilgas gyvenimo tarpas ne tik asmeniniame, bet ir organizaciniame gyvenime. Išbūti vadovu tokio vienetų, kurio sąstatais taip dažnai ir greitai keičiasi, per tiek metų reikia „ka nors ypatingo turėti“, kad patrauktum jaunus žmones tokiam draumės, laiko ir prakaito reikalaujančiam darbiui ir paruoštum juos spalvingiems spektakliams. Gal išduotumėt paslaptį, kuri galėtų būti labai naudinga ir kitiems dabarties ir ateities tautinių šokių vadovams?

— Palyginus jaunose dienose, kai Grandinėle zengė pirmuosius dešimtmečius, energingos šaltiniu buvo viltis pasiekti ką nors ypatingo gražaus, nuotaikingo, nuostabaus. Ir rodėsi viskas yra čia pat: ir jauni žmonės, ir jėgų perteklius, ir tas nuostabus lietuviškas šokis. Taip, jaunystėje lietuviško šokio grožis, įvairumas, viltis sužibė buvo tas diena iš dienos, metai iš metų kasdieninis variklis, nors ir ne be skausmo, ne be rūpestių.

Šiomis dienomis, trims dešimtims ir daugiau metų prabėgus, daug ką su grupe pergyvenus — jau sunkiau. Nebėra tos jaunystės nežinios, kažkur dingio ir viltis nusteibinti pasaulį, plačiausiai išgarsinti lietuvišką šoki. Nuo lietuviško sceninio šokio meno tolsta ir jauni žmonės, nes turi savo asmeniškų įsipareigojimus mokyklai, šeimai, darbiui, pramogai. Repeticijoms pritrūksta laiko, o man, be jų entuziazmo — jėgų.

— Jūsų koncertai — spektakliai, sutraukia, kaip minėjau, gausias auditorijas. Aplankėte daug miestų ir kraštų. Kur sėkmės paslaptis?

— Tas buvo 70-taisiais ir vėlesniais metais, kai lietuvių kolonijose susidomėjimas lietuviškų šokių programomis buvo didelis. Tūkstančiai suėdavo jų pamatyti. Tada ir tolimas šalis aplankėme: Pietų Ameriką — 1970 m., Europą — 1972 m., Australiją — 1978 m. Šiais laikais jau ne tie koncertų svečių skaičiai, ne tos pačios nuotaikos ir žiūrovai. Šokių grupių programos daugeliui jau įprastos, iš anksto įsivaizduojamos. Reikia ieškoti naujumo jungiant scenoje ne tik šoki, muziką, bet ir dainą. Savo namuose Clevelande tai ir mėginame daryti su Dievo Motinos Nepalijaujamos Pagalbos parapijos chorų, jungtinėmis jėgomis atlikdami žaidimus, ratelius, šokius. Už šią galimybę ieškoti įvairumo, esu dėkingas jaunai, talentingai choro ir Grandinėlės muzikos vadovei, muzikai Ritai Kliorienei,

visam jos chorui ir didžiai gerbiamam klebonui Gedimui Kijauskui, kurio globoje viskas vyksta.

— Kokius koncertus ir kokiose valstybėse Jūs laikytumėte sėkmingiausiais garsinusių Lietuvos ir lietuvių varda?

— Gal garsiausiai praskambėjo Grandinėlės koncertinė kelionė į Pietų Ameriką, „Russian Protest Fails To Stop Lithuanians' Trip“, skelbė Clevelando dienraštis „The Plain Dealer“, Columbijoje ir Vencueloje apie „Grandinėle Danzas Folkloricas Lituanas“ rašė tu kraštų dienraščiai, talpindami spalvotas šokėjų nuotraukas.

Sėkmė grupę lydėjo ir Vakarų Vokietijoje, kur kun. V. Sarkos deka lankytasi prezidentūroje. Visuose minėtose kraštuose, šalia koncertų teatruose, pasirodymų televizijoje, grupės šokėjai lankė miestų merus, laikraščių redakcijas, įžymius asmenis.

Dėka Clevelando didžiojo dienraščio „The Plain Dealer“ reporterės Jane Scott, kuri keliavo kartu su grupe, visos Grandinėlės kelionės buvo aprašytos to laikraščio puslapiuose. Clevelando merai Ralph ir J. Perk ir George V. Vainovich, vertindami grupės inaišą į Clevelando kultūrinį gyvenimą ir džiaugiamiesi radę Grandinėle puikų miesto reprezentantą užsienio kraštuose, 1972 ir 1983 metais paslėbė „Grandinėlės Šokėjų Dienas“ Clevelande.

Atskirai minėtini Grandinėlės atsilankymai Vatikane 1972 m. pas popiežių Paulių VI ir grupės dalyvavimas Šv. Kazimiero sukaktuvinii metų iškilmėse Romoje 1984 m., kur V. Volerto žodžiais: „Be Grandinėlės Roma mums nebūtų buvusi tokia palanki“ („Draugas“, 1985.3.14).

— Ką, Jūsų supratimu, Grandinėle savo darbu pasiekė?

— Tikiu, kad grupė savo šokių, muzikos programų atlikimu išjudino ir pagyvino visą lietuviškų šokių puoselėjimo veiklą. Kai kurios grupės daugiau dirbo, sekė Grandinėlės programų testinumą, tobulino šokiams muzikos akompanimentą. Žiūrovai dažniau lankėsi ir diskutavo šokių koncertus.

— Ir ko negalėjote padaryti?

— Nepajėgėme suorganizuoti tautinių šokių sceniniam vienetai tinkamo organizacinio užnugario. Visas grupės veikimas taip ir liko pakabintas ant vieno gyvybės siūlo.

— Pilnų programų — koncertų ruošai ir jų atlikimui, kas svarbiausia?

— Repeticijų lankymas ir tvarka. Įsigijimas ir tvarkymas didžiulio krovinio — grupės rūbų plovimas sugrįžus iš gastrolių, lyginimas, pakavimas, išpakavimas ir t.t., įvairiausių sceninių priemonių, muzikos instrumentų. Visa tai užima vietos, turi svorį, kuris man ir Sagienei diena iš dienos sunkėja.

— Dviejų dienų šaskrydis Clevelande, aišku, bus ne tik Jūsų, bet ir viso Clevelando lietuvių pavasario šventė. Kaip esate suplanavę šį renginį praveisti, kokie pagrindiniai ty dienų punktai?

— Ši Grandinėlės šaskrydis planavo buvę grupės šokėjai ir muzikantai. 20-ties žmonių komitetui vadovauja Dalia Motiejūnienė. Jie atliko visus paruošiamuosius darbus ir vadovaus šaskrydžio programai.

Šeštadienį, gegužės 24 d., 2 v. p.p. Grandinėlės narių registracija Dievo Motinos parapijos auditorijoje. 8 v.v. Šaskrydžio pobūvis Dievo Motinos parapijos svetainėje. Sekmadienį, gegužės 25 d. 10 v. ryto šaskrydžio pamaldas Dievo Motinos šventovėje, 3 v. p.p. koncertas Cleveland State universiteto auditorijoje ir 7 v.v. iškilmingas banketas Charter House viesbutyje.

— Žvelgiant į ateitį, kokie planai sekančiam sezonui? Gal naujas repertuaras, naujos gastrolės?

— Ateitis pilna klivinių. Štai grupės bičiulis, Grandinėlės koncertų rengėjas, rašo: „... mažėja žiūrovai, mažėja pajamos, o išlaidos didėja...“ Komiteto nariai (kvietėjai) sunkiai yra įkalbami ruošti koncertus. Bijo, nenori imtis rizikos“.

Suvedus jau anksčiau išreiktas mano mintis ir šio bičiulio — išeitų, kad mažėja ir šokėjai, ir žiūrovai, ir pinigai, didėja išlaidos. Ir, veik tikiu, kad ateina laikas, kienu nors globoje, Grandinėlei persiorientuoti į grynai tik šokių šventėse dalyvaujančią, vietiniuose mažuose pasirodymuose šokančią grupę. Šoktu malūnus, klumpakojus, blezdingėles, ketvirtinius. Jie visi tinkami šokiui, bet ne Jūsų minimas naujas repertuaras, kuriam paruošti reikia sugebėjimo, laiko, trūsos, kantrybės ir pinigų. Gal visų šių privalumų gausiai turės šaskrydžio dalyviai.

— Ačiū už pokalbį. Sėkmingo šaskrydžio bei ilgų ateities dienų!

Grandinėle 1969 metais — ansamblis su vadovais, muzikais ir kt

KAIMIEČIO UŽRAŠAI

Vienos šeimos gyvenimo iškarpa

J. ZARA

34

Janina taip arti čigonės dar nebuvo mačiusi, ir jai pasidarė šleikstu, pažvelgus į tą, lyg žemėmis apneštą, veidą. Kai čigonė siekė jos rankos, Janė zengė porą žingsnių atgal ir pasislėpė už Praniuko.

— Ko lėdi prie merginos! Matai, kad ji tavo burtais netiki, — užstojo merginą bernas.

— O, ponaiti! Tokio skaištaus bernelio, kaip gyva nesu mačiusi! — bėrė pagyrimus tiesiai Praniukui į veidą raudonuojanti boba. — Aš matau iš tavo akių, kad esi laimingiausias visame pasaulyje. Tu pamilai mergelę, kuri tave irgi myli, tik nieko nesako, nes jauna ir nedrąsi. Duok man savo delną, pasakysiu, kokia laimė tavęs laukia, apie kurią nė sapne dar nesi sapnavęs.

Bernas iš nusotabos net pastiro. Jis žinojo, kad čigonės merginoms ir moterims mokoje pasakyti ateitį, bet kad tokia tiesą jam, vyrui, galėtų drebtį tiesiai į akis, jis nebuvo girdėjęs.

Pranas nesipriešino, kai čigonė paėmė jo dešinę ranką ir tyrinėjo juoda, nuo plūgo ir sakės sukietėjusį delną. To negana, ji norėjo pamatyti ir jo kairįjį delną, esą tai tik į vieną delną pažiūrėjus, gali tie visi puikūs spėjimai neišsipildyti.

— Dievas tave laimins, berneli, nes tavo geroji širdis neleis nuskriausti senos čigonės... — plepėjo boba. — Tik tris markes duok ir gyvenk laimingai... — užbaigė atkišus savo delną bernui prie pat nosies.

— Tris markes? — nustelbo bernas. — Už ką?

— Kad tau laimingą ateitį išbūriau!

— Aš tavęs neprasiau! Ko lėdi, kaip piktoji dvasia!

— Jei liksi man skolingas, vietoj laimės gali nelaimių sulaukti, — pagrasino čigonė.

Ona su Elze, uždariusios vištas į kūtę, atėjo sužinoti, dėl ko čia kilo gindas, nes čigonė ėmė pakartotinai grąsinti ir atlyginimo reikalauti.

— Gali arklio ar karvės netekti. Aš pro bandą eidama užkeikimą tarsiu, ir gyvuliai iš ganyklos negrįš... — Tuos žodžius išgirdo ir Ona.

— Ko ji pyksta? — paklausė.

— Mano delną pačiupiusi visokių niekų prikalbė, o dabar trijų markių prašo, — paaiškino sumišęs bernas.

— Nereikėjo delno duoti! O dabar tavo pralošta, prasiškolina! Bet gal kaip nors susitarsim. — Ona kreipėsi į čigonę: — Tamsta pažiūrėk į delną, štai, tai merginai, — ji parodė į Elzė, kuri šalia stovėjo, — o tada už abu gausi tris kiaušinius.

— O, skaisčiausia ponaiti! Už tris kiaušinius aš pasakysiu, ko tavo ausys dar nebuvo girdėjusios... — Aš nenoriu jokių būrimų, — gynėsi Elzė.

— Dėl juoko, tik dėl juoko, Elziuk, — ramino besipurtančią merginą Ona. — Nenori, netikėk, bet bus iš ko pasijuokti... Jauna būdama, aš esu pas čigonę ėjusi patarimo klausti... tik taip sau, dėl juoko.

Elzė net šurpas nukratė, kai čigonė, paėmus jos ranką, aštriu žvilgsniu ją pėvėrė.

— Čia tai tikra burtininkė! — pagalvojo sau. — Ir kalba kaip kerštoja ir dar akimis, kaip žaibu varsto... — O kerštoja kalbėjo: — Daug pavojų tave tykoja, lelijė! Pavydi tau jaunystės ir dailumo net tos tavo draugės geriausios... —

— Na, čia tai tu nuspėjai, čigonėle, — pagalvojo Elzė. — Pavyduolių tiek priviso, kad ir žingsnio nežengsi, kurią nors nesutikus. Ir Santaraitės, ir Balcerytės, ir tos pačios Miniuauskycios... — Ji neturėjo laiko pavyduoles skaičiuoti, reikėjo klausyti, ką toliau pasakys kerštoja. O ta kalbėjo: — Saugokis moters, kuri tau dovanas neša, ji tykoja tau įkasti... Tu ir nesvajoti apie tą didžią laimę, kuri tave laukia... Tu jį tik vieną kartą matei, bet jis tave neužmiršo, ne... Nei nepajusi, kaip ta diena ateis, jis atjos ir paims tave į savo dvarą... Turtai tavęs laukia, lelijėle, turtai... — Geriau ir būti negalėjo. Elzė klausėsi ir atsistebėti negalėjo, nes visa, ką tik burtininkė sakė, atrode teisybė arba labai arti teisybės.

Kiemi, sukėlto triukšmo pažadintas, atsikėlė Jonušas ir išėjo iš trobos. Jį pamačiusi, čigonė suplojo rankomis, prisitarianti per du žingsnius nuo jo ir, žemai nulenkus galvą, ištare: — Šviesiausias pone! Aš kiauiai permatau, jog esi valdovas šios aukso kasyklos... — Tuos žodžius tardama, čigonė ranka apibrėžė ore ratą, ir tai reiškė, jog į tą apibūdinimą jėjo ir troba, statyta prieš šimtą metų Jonušio senelio, tuo tarpu bebaigianti į žemę sulisti, ir tokio pat amžiaus kiti ūkio trobesiai, spėjė gerokai sukrypti, ir sodybos papuošalas — klėtis, dengta gontais ir statyta vos prieš dvidešimt penkerius metus.

Jonušas, išgirdęs tokią daili ir jį kreipiamą ir užtarnautą pagyrimą jo ūkiui, atsikrenkštė ir išsitiesė, kiek tik galėjo. Tada jo akys nukrypo į žmogystą, kuri tokius nekasdieniškų žodžių buvo ištarusi. Jau buvo pasirengęs kažką čigonėi sakyti, bet nebeturėjo laiko, nes, kai boba tiesė savo ranką paimti jo delną, jį užpuolė toks nelabas kosulys, jog turėjo nusigręžti ir rankomis griebtis už krūtinės. (Bus daugiau)

IR SUMAINĖ AUKSO ŽIEDUS

Viskas vyko kaip toje liaudies dainoje „Susitiko bernužėlis jauną merguželę...“ Nors tarp Bostono ir Chicago gana tolima distancija ir nėra taip lengva kaip toje dainoje, kur sakoma: „Jei pašersi avizėlėm, pagirdysi vandenėliu, tai nunešiu tave jauną... šimtą mylių“. Nors bernužėlis ir negalėjo atjoti aplankyti merguželės, bet lietuviška veikla juos suvedė į krūvą ir nuvedė iki altoriaus. Vyr. skautininkės Albinos ir vyr. skautininko Liudo Ramanauskų dukte, užaugusi lietuviškoje ir skautiškoje aplinkoje, balandžio 12 d. sukūrė lietuvišką šeimą su Gintaru Karosu. St. Adrian bažnyčioje jungtųjų apeigas atliko kun. J. Vaišnyš, šv. Mišių metu solo giedėjo Birutė Stakauskienė.

Vestuvių vaišės vyko Jaunimo centre, kur svečių prisirinko pilnutėlė salė. Svečiams susėdus prie gražiai papuoštų stalų, prasidėjo gražios lietuviškos vestuvinės apeigos. Kvieslys — A. Mockus, pasiėmęs jaučią odą, skaitė ir išminėjo visas jaunųjų esamas ar tariamas dorybes. Kviesliui viską išaiškino ir garsiai apskelbus, kodėl svečiai buvo sukviesti, atvyko ir jaunieji su savo gausia palyda. Jaunuosius su druska, duona ir vynu pasitiko jaunosios tėvai ir jaunjojo sesuo.

Jauniesiems einant prie stalo, įvyko staigmena: atsirado kiti jaunieji su visu pulku, kurie, nieko nesiklausdami, prie stalo įsitaisė. Jaunoji ne tik įžliai sėdėjo, bet dargi ir cigara pūtė. Reikėjo juos įtikinti, priprašyti ir atsipirkti, kol neprrašyti svečiai, vadinami „kriukininkai“, nuo stalo išsinešdino.

Jauniesiems ir jų palydai užėmęs vietas, keletą dainų padainavo olandų kvartetė. Tai tie garsieji olandai, kurie garsina lietuvišką dainą. Maldą sukalbėjo ir gausias vaišes palaimino vysk. P. Baltakis. Palaiminus prasiėdėjo gausios vaišės, girdėjosi

šampano butelių salvės. Jaunimas dainas pradėjo traukti. Kad visi tas pačias dainas dainuotų, buvo išdalinę dainoreliai.

Vestuvių puotos apeigos vyko prisilaikant visų lietuviškų tradicijų. Jų pravedimui sėkmingai vadovavo Emilija Sakadolskienė. Šampano taurėms skambant ir visiems įsijungus su „ilgiausių ir vaisingiausių metų“ linkėjimais, jaunieji turėjo viešai pasibūčiuoti ir tai turėjo dar daug kartų kartoti. Kadangi jaunieji buvo aktyvūs skautiško ir lietuviško jaunimo veikloje, tad svečių tarpe buvo ir labai daug jaunimo. Kur yra jaunimas, ten skamba dainos ir sukasi poros. Prie jaunosios kartos jungėsi ir vyresnieji. Jaunieji susilaukė daug sveikinimų ir linkėjimų. Svečių tarpe matėsi atvykę iš Bostono, New Yorko ir kitų rytinio pakraščio vietovių. Visi sudarė darnią lietuvišką šeimą. Ir visi bendrai džiaugėsi jaunųjų laime.

Puotai einant į galą, svečiai stėjo į ratą ir prasidėjo jaunosios „nuvainikavimas“. Šios apeigos yra vienos iš gražiausių ir labiausiai mėgstamos. Vaisių dalyviams dainuojant: „Mochiute širdelė, tai tau, tai tau...“ buvo nusegtas vainikas ir jaunoji apjuosta prijuoste. Tai simbolizuoja, kad pasibaigė nerūpestingos jaunystės dienos, praleistos motinos globoje, ir prasideda savarankiškas gyvenimas, kuris turės ir savo rūpesčių. Pasibaigus vestuvinėms apeigoms, dainos ir šokiai dar ilgai tęsėsi.

Asta Ramanauskaitė-Karosiene, užaugusi susipratusioje lietuviškoje šeimoje, iš jaunystės įsijungė į lietuvišką veiklą. Baigė Maria aukšt. mokyklą ir Kristijono Donelaičio aukštesniąją lituanistinę mokyklą, kur taip pat 3 metus mokė dainavimą. Studijavo De Paul universitete biologiją, kurią baigė B.S. laipsniu. Yra registruota Nuclear medical technologė.

Asta (Ramanauskaitė) ir Gintaras Karosai

Jos lietuviška veikla yra gana plati ir šakota. Skautauti pradėjo nuo pat mažens. Aušros Vartų tunte praėjo visas skautavimo fazes: paukštytės, skautės ir paskautininkės. Vėliau įsijungė į akademikų skautių eiles. Buvo filisterių skautų Chicago skyriaus pirmininkė. Priklausė „Grandies“ tautinių šokių grupei. Dainavo „Vaivos“ dainos vienete ir Chicago lietuvių operoje. Gintaras Karosai yra plačios apimties jaunosios kartos veikėjas, pasireiškęs tiek lietuviškoje, tiek amerikietiškoje veikloje. Baigęs Business administration B.S. laipsniu ir Public administration magistro laipsniu.

Plačiai pasireiškęs lietuviško jaunimo veikloje, vienas iš Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos steigėjų. Buvęs „Lietuvių Jaunimo“ žurnalo redaktorius, ir vienas iš „Bridges“ redaktorių Jaunimo sąjungos reikalais yra

daug važinėjęs po Europą ir Pietų Ameriką.

Taip pat reikišiai ir amerikietiškoje politinėje veikloje. Kandidatavo į Massachusetts

House of Representatives, buvo išrinktas delegatu į Republican National Convention. Dirbo šiose valdžios įstaigose: U.S. Dept. of Interior, Mass., Governors Staff, State Tax Commission, IRS.

Abu jaunieji, būvę aktyvūs lietuviškoje veikloje, reikia manyti, kad ir toliau tokiomis liks ir neapleis lietuviškų gretų. Linkime jauniems laimingo ir saulėto gyvenimo. Linkime, kad tautinių šokių šokėjų gretos neretėtų!

J. Z.

Sv. Rašto skelbėjai

Popiežius Jonas Paulius II audiencijoje priimdamas Švento Rašto skelbėjų pasaulinės katalikų federacijos vykdomojo komiteto narius, šiomis dienomis posėdžiaujantis Romoje, pabrėžė, jog Dievo Žodžio skelbimas yra pats pagrindinis Bažnyčios ir visų jos narių uždavinys. Visas Bažnyčios gyvenimas ir Bažnyčios apaštalinė misija pasaulyje remiasi kaip tik Dievo Žodžiu. Švento Rašto skelbėjai tad atlieka nepaprastai svarbų vaidmenį evangelizacijos darbe. Popiežius pastebėjo, jog Švento Rašto skelbėjai turi būti visada gerai pasiruošę savo svarbiam uždaviniui, privalo gerai pažinti Išganymo Evangelijos mokslą, į jį nuolat gilintis ir jame tobulintis, o ypač privalo pasižymėti didele meile Dievo Žodžiui.

CLASSIFIED GUIDE

OPPORTUNITIES

FOR SALE Auto Repair Shop Cicero 3 Bays-2 Hoists 1 Hoist also align rack. incl. all equip. Excellent est. business Call weekdays 863-6331. Evenings 652-9113 Stan.

REAL ESTATE

Century 21
IMMEDIATE REALTORS®
722 S. PULASKI RD.
RIMAS L. STANKUS
REALTOR-ASSOCIATE
284-1900

Sočintieji pirkti ar parduoti namus per šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įrašymas nemokamai.

MISCELLANEOUS

A. VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patalymai. Virtuvės ir vonios kabinetai, Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Patikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

HANSEN MARINE SERVICE
Over 40 Years On The Fox River — Chain O' Lakes
RAMPS — SLIPS — SERVICE
New CELEBRITY & CRUISERS, INC. BOATS
Powered by McCrawmer Also Clean Used Boats
MISCELLARY Parts & Accessories
Nautical Gifts & Decorator Items
McHenry, IL.
815-395-3399

BELL-BACE R.E.

J. BACEVICIUS
Namų pardavimai — valdymai — nuomavimai
Income Tax — draudimai
6529 S. Kedzie 778-2233

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

PINE PLANTATION LAKE
BLACK RIVER FALLS, WI
Christmas trees grow on this 148 acre farm. 22 acres of 2-6 yr old trees. Contracted for harvest sale at \$2.50 each. Another 100 acres of pines could be harvested now. 8 acre private spring-fed lake. Home has 4 bdrms, 2 full bths, cathedral lg rm ceiling. Kitchen has range & dishwasher. Sliding thermal doors to deck. Fmly rm has thermal picture window facing pond. Sliding glass door to balcony above deck. Hot water heat. 24 x 36 ft metal bldg. houses. Garage & hobby rm. Guest house. 5 miles to town. \$199,000.
Office: 715-284-4589
Home: 715-284-9330

71 Unit Condo in Veco Beach, Florida
For sale
Complex
305-234-4070

KAPŲ PUOŠIMO DIENĄ — "MEMORIAL DAY"

Sekmadienį, gegužės 25 dieną, 1986 m.

Lietuvių Tautinėse kapinėse įvyks įspūdingos apeigos

- Iškilmės prasidės lygiai 11 valandą ryto šia tvarka: nuo steigėjų paminklo prasidės eiseną ir žygiuos iki paruoštos estrados. Eisenoje ir programoje dalyvaus Petro Zalubos vadovaujamas dūdų orkestras.
- Amerikos legionierių Dariaus-Girėno Postas Nr. 271 ir Don Varnas Postas Nr. 986, taip pat ir jų Moterų Auxiliary vienetai, dalyvaus eisenoje ir pagerbs už laisvę žuvusius karius.
- Kun. Kostas Burbulis sukalbės tai dienai pritaikytą invokaciją.
- Giesmių programą atliks operos solistas Algirdas Brazis ir Petro Zalubos dūdų orkestras.
- Lietuvių Tautinių Kapinių 75 metų sukakties proga pagrindinę kalbą pasakys lietuvių ir amerikiečių visuomenė žinomas veikėjas inž. Valdas Adamkus.
- Iškilmėse dalyvauti pakviestas Lietuvos Gen. Konsulas Vaclovas Kleiza, taip pat šauliai ir kt. organizacijos.

DĖMESIO NETURINTIEMS AUTOMOBILIŲ! Lygiai 9 valandą ryto nuo Ridikas Funeral Home — 33rd Place ir Halsted St. išeis autobusas (Valley Transit School Bus) ir sustos sekančiose vietose: prie Darius Girėnas Hall — 4416 S. Western Ave. ir prie Marquette Hall — 69th & Western Ave. Autobusas atgal į Chicago nuo kapinių vartų išeis 2:00 val. po pietų. Kaina į abi puses \$3.00. — Būkite laiku nurodytose vietose.

Visus lietuvius kviečiame dalyvauti ruošiamose apseigos.

Lietuvių Tautinių Kapinių Vadovybė
Prašome visus dalyvius pavaikšioti po šias gražias kapines, apžiūrėti puikius paminklus, prisiminti savo artimuosius.
Kapinių pareigūnai suteiks jums pageidaujamą informaciją.

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS
8201 SO. KEAN AVENUE, JUSTICE, ILLINOIS 60458. PHONE: 458-0638

ŠV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KAPINĖSE MIRUSIŲJŲ MINĖJIMO DIENĄ

(MEMORIAL DAY)

Pirmadienį, gegužės 26 d.

Šv. Mišios bus atnašaujamos lietuviškai 10:30 v. ryto. Jas atnašaus Kun. Jonas Duoba, MIC. Tikintieji galės priimti Šv. Komuniją. Iškilmėse dalyvaus Dariaus ir Girėno Postas, Kolumbo Vyčiai ir Lietuvos Šauliai.

GIEDOS LIETUVOS VYČIŲ CHORAS,
Vadovaujamas Muz. FAUSTO STROLIOS.

Automobilius bus galima pastatyti kapinėse nurodytose vietose.

PAGERBTAS PROFESORIUS R. VISKANTA

Dr. Romas Viskanta, Purdue universiteto mechaninės inžinerijos profesorius, buvo paskirtas W. F. M. Goss „Distinguished Professor of Engineering“. Romo Viskantos paskyrimas buvo rekomenduotas inžinerijos dekanu ir patvirtintas universiteto patikėtinių tarybos. Ši pozicija buvo įsteigta 1964 metais, ir profesorius Viskanta yra tikėtai trečias Purdue universiteto istorijoje taip įvertintas.

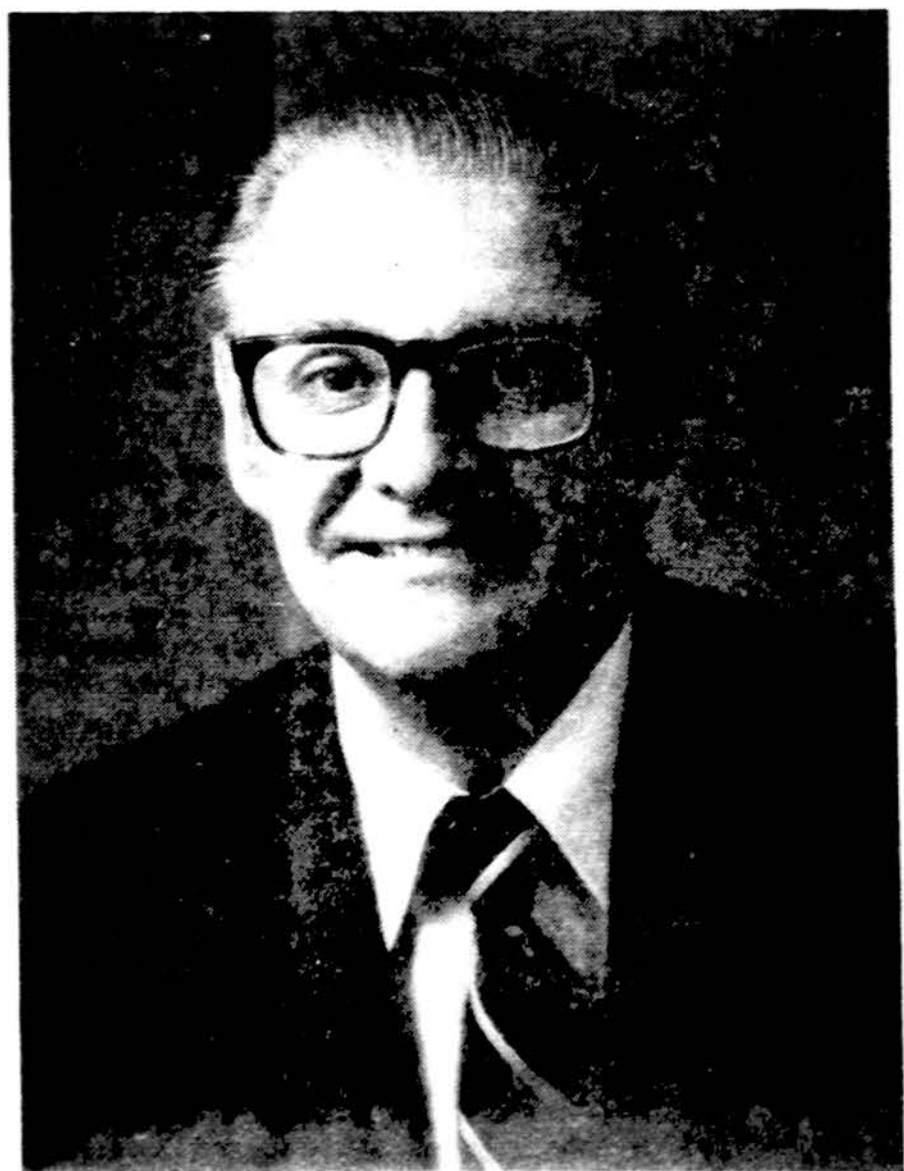
„Dr. Viskanta yra žymus mokslininkas, plačiai žinomas ir gerbiamas už savo darbą šilumos perdavimo srityje“, pareiškė Purdue universiteto viceprezidentas. „Jo pionieriniai tyrinėjimai dujinio spinduliavimo perdavime yra plačiai cituojami visame pasaulyje“.

Profesorius Viskanta yra autorius daugiau kaip 250 straipsnių, organizatorius konferencijų ir redaktorius Amerikos Mechaninės Inžinerijos sąjungos leidžiamų žurnalų. Jo darbai keletą kartų yra buvę atžymėti AMIS ir jis buvo pagerbtas Illinois universiteto „Distinguished Alumnus“ žymeniu. Tarptautinėje plotmėje dr. Viskanta yra apdovanotas Japonijos Mokslų sąjungos ir Vakarų Vokietijos Von Humboldt fundacijos.

Romas Viskanta yra baigęs Illinois universitetą Urbanoje ir gavęs magistro ir doktorato laipsnius Purdue universitete, kur nuo 1962 metų ir profesori

riauja. Jo moksliniai darbai yra plačiai žinomi ir Lietuvoje, kur yra įsisteigęs vienas iš didžiausių visoje Europoje šilumos perdavimo institutų. Nors toliau gyvendamas nuo Chicago, jis nėra svetimas ir lietuvių gyvenimui. Profesori

orius Viskanta šiuo metu yra Akademinio Skautų sąjūdžio Vydūno šalpos fondo tarybos pirmininkas. Turbūt jis yra nepalaidėjęs nė vieno iš Mokslų ir kūrybos simpoziumų, būdamas sesijų pirmininku ar paskaitininku.

Prof. Romas Viskanta, pasižymintis Purdue universitete ir visoje Amerikoje.

Pranešame, kad iš spaudos išėjo nauja Algimanto Kežio fotografijų knyga LITHUANIA — THROUGH THE WALL. Knyga didelio formato, 105 puslapių su nuotraukomis apie Lietuvą, kurias Kezys padarė, lankydamsis Lietuvoje 1983 metų rudenį. Tai dešimties dienų trukusios viešnagės Lietuvoje fotografinis dienoraštis su paties fotografo anglų kalba parašytais komentarais apie lankytas vietas — Vilnių, Kauną, Trakus, Anykščius, Rumiškės. Įjungta knygai parašė Kazys Almenas, išleido Loyola University Press Čikagoje, gaunama „Drauge“ ir pas platintojus.

Kaina su persiuntimu: \$17.50 Illinois gyventojai: \$18.75

KAS YRA KAS
LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS
37 TOMAS - PAPILDYMAI

689 psl. Kieti viršeliai.

Biografinės žinios apie lietuvių išsivijus kultūrininkus ir visuomenininkus. Naujieji lietuvių talentai. Naujai sukurtos organizacijos ir institucijos išsivijoje ir okupuotoje Lietuvoje. Nauji lietuviški leidiniai. Ok. Lietuvos naujieji rezistentai-disidentai. Nauji atradimai. Pastarosios mirtys.

Būtina kiekvienai lietuvių išsivijoje bibliotekai.

Kaina 35.00 dol. Užsakymus siųsti į **DRAUGĄ**
4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, USA

MARTA IR ZIGMAS STRAZDAI ŠVENTĖ AUKSINI JUBILIEJŲ

Bs. As.

Prieš 50 metų gegužės 3 d. Pagėgiuose, Mažojoje Lietuvoje, 7-to pėstininkų Lutegedžio pulko lt. Zigmą Strazdas ir Marta Rūta Damalakaitė sumainė aukso žiedus Pagėgių katalikų bažnyčioje. Jungtinių apėgais atliko 7-to pėstininkų pulko kapelionas ltn. J. Jurkus. Sumainydami aukso žiedus, juodu pasidėdami vienas kitam dalintis gyvenimo džiaugsmu ir vargais ilgoje žemės kelionėje. Tiesą pasakius, jų gražiausių dienų dešimtmėtis nuo 1939 liko 1949 nebuvo rožėmis klotas: II pasaulinis karas, stovyklinis gyvenimas ir su tuo susiję nepritekliai lydėjo juos, kaip ir daugelį tautiečių, pasitraukusių į vakarus nuo bolševikinės hidros.

Atvykus į šį kraštą teko jiems stengtis, darbuotis, išauklėti ir išmokyti du sūnus — Arūną ir Voldemarą, kurie, kaip ir jų tėvai, yra gražiai įsikūrę su savo šeimos pietinėje Floridoje.

Taigi, Arūnas su Voldemaru š.m. gegužės 3 d. Jupiterio Hilton Inn suruošė savo tėvams jų bendro gyvenimo 50-čiui paminėti iškilmingą jubiliejinę šventę. Į ją buvo sukviestas didelis būrys Strazdų giminių, draugų ir pažįstamų iš arti ir iš toli.

Prieš pradėdami oficialią programą, M. Strazdienė pusbroliui, liuteronų kunigui Jonas Juozupaitis, Ziono parapijos klebonas iš Chicago, suteikė palaiminimą, po to kun. Vyt. Piktūna katalikų apeigomis laimino „jaunavedžius“, linkėdamas jiems Aukščiausiojo palaimos ir stiprios sveikatos.

Šiai šventei vadovavo vyresnysis sūnus Arūnas. Pradžioje jis pasveikino savo tėvus, švenčiant šią neeilinę šeimos šventę, pasidžiaugdamas, kad toks gausus būrys jo tėvų prietelių atvyko juos pagerbti.

Sekantis sveikintojas L.B. apylinkės v-bos vicepir. L. Stoškūnas, kalbėdamas Palm Beach county LB apylinkės valdybos vardu, priminė susirinkusiems, kad „Zigmą Strazdas nuo pat LB įsteigimo dienų, dar gyvendamas Connecticut valstijoje, visada buvo aktyvus ir darbštus ir toks liko atvykęs į šią apylinkę. Dirbant šį visuomeninį darbą, Zigmui uoliai talkininkavo jo bendrakaivė Marta.

Respublikonų klubo vardu sveikino Al. Solienė, dabartinė klubo pirmininkė. Al. Solienė, sveikindama jubilijatą, sveičiamis priminė, kad Z. Strazdas čia įsteigė lietuvių respublikonų klubą, įeinantį į daugelio tautybių respublikonų klubų sudėtį, tuo būdu ir lietuvių balsas gali būti išgirstas JAV politikos rėmuose. Ir

Marta uoliai talkininkavo savo vyrui šioje visuomeniškoje politinėje veikloje, kalbėjo Al. Solienė.

Br. Aušrotas palygino Strazdų gyvenimą su knyga, kurios pirmą puslapį atidengiamas, kai žmogus gimsta, ir šią knygą užverčiame, kai žmogus palieka šį pasaulį. Ilgiausias žmogus prasideda, kai du žmonės sukuria šeimą: „Šią knygą dar nebaigėme skaityti, nors „jaunavedžiai“ šiandien jau švenčia 50-ųjų metų sukaktį“. B. Aušrotas linkėjo Strazdams ilgų, sėkmingų metų saulėtoje Floridos padangėje.

Vilius Bražėnas, artimas Strazdų bičiulis nuo pat pirmųjų Amerikoje įsikūrimo dienų, sveikindamas savo prietelius džiaugėsi jų laimingą gyvenimu, kurio gali pavydėti daug turtingesni žmonės, nes „ne turuose glūdi žmonių darnus sugyvenimas ir laimė“.

Jonas Jakubauskas, Zigmą karo mokyklos tos pat laidos auklėtinis, įteikdamas puikų adresą su meniška tapytomis kviečių varpomis, perskaitė jame įrašytą žmonos Albinos eilėrašty priminti jubiliatams mūsų gražią tėvynę, „kuriai ne savo noru privalėjome atsisakyti“.

Martos pusseserė Mėta Kikutienė kalbėjo apie gražius praeities atsiminimus ir humoristinėje formoje aiškino, kaip ji buvo nustebinta, kai sekantį dieną po vestuvių ji užėjusi jaunuosius aplankyti, „vėlav ryta ir radusi jaunuosius jau sukilusius ir jie pakvietė ją išgerti šampano stiklą“.

Dr. A. Lukienė, sveikindama grupės draugų vardu, įteikė dovaną, didoką žalvarinį dramblių su jame įmontuotu telefonu, kuris „gali Zigmui leisti, kai ateis reikalus, susisiekti su Baltaisiais rūmais“. Ji priminė, kad jos vyras Vacys bene bus seniausias pažinęs Zigmą, kai juodu lankė Telšių gimnaziją.

Jaunesnysis sūnus Voldemaras dėkojo tėvams už duotus jam tvirtus gyvenimo pagrindus, kurie jam padeda sėkmingai žengti duobėtu gyvenimo keliu. Jis taipgi prisiminė motinos savarankiškumą, nesant tėvui namuose karo metu.

Šventės vadovas A. Strazdas perskaitė prez. Reagano sveikinimą jubiliatams ir pavarde sveikinusių raštų iš JAV valstybių ir kitų kraštų.

Po šių sveikinimų sveičiai jubiliatams sugiedojo „Ilgiausių metų“ Zigmą Strazdas dėkojo sveičiams už atsilankymą pagerbti juos švenčiant šią šeimos šventę.

Linkime ir toliau darbuotis ir nepavargti Tėvynės laisvinimo baruose.

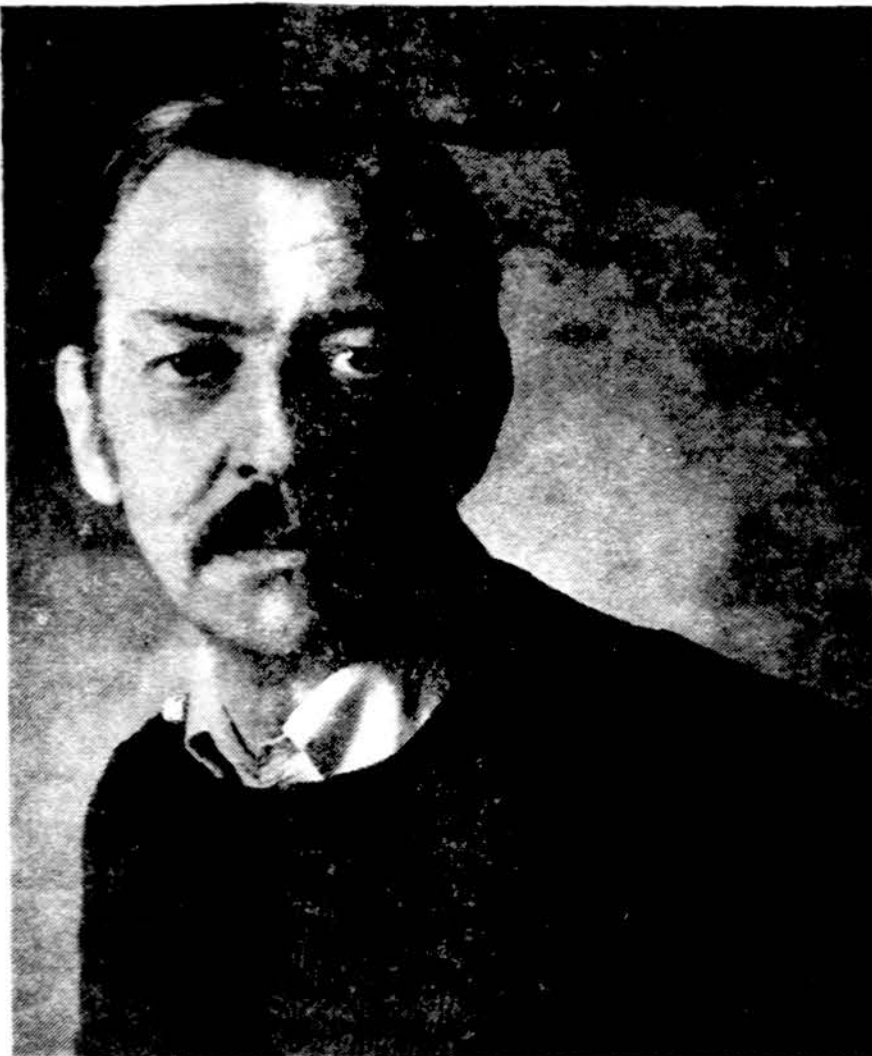
METAI BE KASTYČIO IZOKAIČIO

Prieš mėnesį vykusį Kastyčio Izokaičio foto parodą mus nukėlė į jo akimis matytą nuostabų pasaulį. Jis surado nepaprastą grožį ant vielos kabančiame lietaus lašelyje, mūsų visų kasdien stebimas saulėlydis įgijo mistišką, pasakišką savybę, padange skriejantis lėktuvas ir žuvėdara tapo tos pačios plunksnos broliais. Sunku tikėti, kad jau prabėgo metai, kai jo akys nustojė stebėti marguojančią aplinką ir ją mums parodyti daug gražesnę, idomesnę, įvairesnę, negu daugelis iš mūsų sugebame matyti. Kaip daug dar buvo laukiama ir tikimasi. Paliksiu jo profesinio darbo įvertinimą ir nagrinėjimą fotografijos meno specialistams. Noriu žvelgti į Kastytį — tėvą, vyrą, draugą, žmogų.

Kastytis Izokaitis gimė 1935 m. Kaune. Vos devynerių metų su tėvais, kaip ir daugumas iš mūsų, turėjo aplėsti tėvynę ir išgyveno karo vargus ir baisybes. 1949 m. su tėvais ir seserim Jūrate emigravo į Braziliją, o 1958 m. nuolatimiai apsigyveno JAV-bėse. 1959 m. vedė Adelę Radavičiūtę ir jie augino lietuviškoje dvasioje dvi dukteris — Viktoriją ir Kristiną. Savo dukterims jis buvo tėvas, su kuriuo buvo galima pasikalbėti, pasitarti, kuris išklauso, diskutavo, patarė. Jo tėviškas žmogūku mas nesibaigė savo šeimoje, jis rasdavo laiko tą patį dėmesį skirti savo tėvo netekusioms dukterų draugėms, jų problemoms. Žmonai Adelei einant įvairias atsakingas pareigas skaitė ir kitose organizacijose, Kastytis nedėjavo, neišmetinėjo, kad tiek daug jos laiko ir energijos turi būti skirta už šeimos ribų. Jis pats padėjo, dirbo, o už malonų priėmimą bei vaišingumą buvo pramintas socialinių reikalų direktorium. Mėgo savo profesiją, keliavo, bendravo su įvairiais meno pasaulio profesionalais, džiaugdavosi suėjes su draugais pasivaikinti, pasilinksmininti.

Tačiau rasdavo didžiausią pasitenkinimą bei ramybę pabėgęs iš Chicago į šiaurinį Wisconsiną, kur savo rankomis įrengęs šeimai vasarnamį, su jam brangiausiomis trimis moterimis praleisdavo kiekvieną vasaros dieną, kada tik galėdavo pasitraukti iš pareigų. Kalbant apie kasdieninį gyvenimą Kastytis anksčiau ar vėliau sustodavo prie ten praleistų dienų, prisiminimų, prie planų, laukdavo sekancios progos ten vėl būti. Nors jo profesija suteikė daug progų aplankyti daugelį kraštų, jį daugiausia viliojo gamtos grožiu išsipuosios, nepaprastais gamtos reiškiniais pasižymėjusios Havajų salos. Svajonė jas aplankyti išsipildė ne daug ką prieš mirtį.

Metai — koks trumpas laikotarpis, kai mintimis grįžti į savaitę prieš mirtį įvykusias vaišes, švenčiant jo 50-tąjį gimtadienį, ir atrodo, kad lyg

A. a. Kastytis Izokaitis

vakar girdėjosi jo pasakojimai apie ką tik paliktą Wisconsinę praeities pavasarį, fantastiškas Havajų salas ir planus artimai bei tolimesnei ateičiai. Metai — kaip daug dienų žmonai, dukterims, motinai, artimiesiems gyventi be jo, ilgtis, nebesulaukti.

A. A. S.

buvo išspausdinta Rygoje 1913 m. Tas rašytojas tai — Pranas Mašiotas, 1938 m. laimėjęs Lietuvos Raudonojo Kryžiaus premiją už savo atsiminimų knygą „Ir aš mažas buvau“. Vaikų literatūros aruoduose jo duoklė nemenka: 35 jo parašytos knygos ir 57 laisvai verstos iš kitų kalbų.

Tačiau jo vardas spaudoje beveik neminimas, nebuvo paminėtos jo nei gimimo, nei mirtimo sukaktys. Kodėl niekur apie jį neužsiminama? Retas vaikas, išaugęs išeivijoje, žino jo vardą. Apie kitus vaikų literatūros kūrėjus vis dėlto girdime dažnai įdomu, ar mūsų literatūros darbuotojai bei pastabūs kronikininkai prisimena Praną Mašiota, savo raštus spausdinusių dar „Aušroje“, „Varpe“, rašiusių mūsų mažiesiems iki pat savo mirties? Atrodo, kad jo vardas, lyg Alauso varpas, guli giliai nuskenkęs užmaršties gėlmėse...

B. Kronienė

Laiškas

PRISIMINTINAS PR. MAŠIOTAS

Su malonumu skaitau „Horizontus“. Tai klūs jie ir idomūs, plačiai palięję daugelį judraus mūsų gyvenimo įvykių, svarbių sukaktių. Štai balandžio 26 prisimenami mūsų mieli ir žinomi vaikų literatūros rašytojai. Kas galėtų užmiršti Vyte Nemunėlį ir kitus! Kitus? Turėjome mes dar vieną rašytoją, pradėjusį rašyti 1893 m. Pirmoji jo knyga vaikams „Mano dovanėlė“

PADĖKA

1986 m. balandžio 6 d., staiga mirus mūsų dukrelei, a.a. MILDAI VIKTORIJAI, — reiškiamė didelę padėką kun. dr. Tomui Žiurčiui už atsisveikinimo pravedimą ir maldas, ir po šv. Mišių palydėjimą į amžino poilsio vietą Cedar Hill kapinėse, prie Washington, D.C.

Dėkojame visiems, kurie skausmo valandoje mus guodė ir reikė užuojautą, visiems kurie užprašė šv. Mišias ir visiems, kurie taip gausiai aukojo a.a. Mildos vardu Skautybės ir Tautos Fondams, American Heart Association ir ypač Washingtono K. Donelaičio liuanistinei mokyklai, kurią baigė a.a. Milda.

Ačiū visiems parodžiusiems mūsų liūdesio valandoje jautrią, lietuvišką širdį.

Tėvai Regina ir Alfonsas Petručiai
Sesutės Brigita ir Nora Powell
Močiutė dr. Valerija Norvaišienė

A.†A.

POVILUI PATLABAI

Lietuvoje mirus, jo broliui STASIUI ir žmonai REGINUTEI su šeima ir sesutei STASEI reiškiamė užuojautą ir kartu liūdime.

Pranetė ir Stasys Patlabai

A.†A.

Kun. PETRUI PATLABAI

mirus, nuosirdžią užuojautą reiškiamė STASIUI ir REGINAI PATLABAMS IR PAŠKEVIČIŲ šeimai.

Henrikas ir Dana Novickai

A.†A.

Dr. LIŪDAS ŽIBAS

Gyveno Oak Lawn, Ill.
Mirė 1986 m., gegužės 18 d., Christ ligoninė, Oak Lawn, sulaukęs 90 m. amžiaus.
Atvažiavo į Ameriką 1940 m., būdamas 54 m. amžiaus. Buvo dantų gydytojas 24 m. Bridgeporto apylinkėje. Pasitraukė poilsin 1973 m.
Po 30 metų kariuomenėje turėjo majoro laipsnį Lietuvos karo aviacijoje. Buvo krašto apsaugos ministerio adjutantais ir redaktorius karininkų žurnalo „Kardas“.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Irene, sūnus Lew, duklė Diane Widen ir 3 vakaičiai: Scott, Mark ir Jennifer.

Laidotuvių direkt. Blake Lamb. Tel. 735-4242.

A.†A.

Mikalina Gurėnaitė

Gyveno Chicagoje.
Mirė 1986 m. gegužės 18 d., 9:15 val. vak., sulaukusi glios senatvės.

Gimė Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 37 m. Pasiliko dideliame nuliūdime brolio duklė Sofija Blažienė ir jos vaikai: Julius Algimantas ir jo žmona Yolanda. Rimas su žmona Laima ir Antanas Silvestras Blažiai ir jų vaikai: Regina, Mykolas, Lora ir Romas, brolio sūnus Bronius su žmona Marija ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Priklausė Treinininkų brolijai. Maldos apaštalavimo. Gyvojo rožančiaus, Tėvų Jėzuitų amžina narė ir Tėvų Pranciškonų amžina narė.

Kūnas pašarvotas antradienį nuo 4 iki 7 v.v. ir trečiadienį nuo 4-8 v.v. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gegužės 22 d. 18 koplyčioje 9 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: brolio vaikai ir jų šeimos.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

GAIDAS—DAIMID

E UDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS — BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Švenčiant jubiliejų. Iš kairės: Kathy Strazdienė ir jos vyras Voldemaras Strazdas, Marta Strazdienė ir jos vyras jubiliatas Zigmą Strazdas, Karen Strazdienė ir jos vyras Arūnas Strazdas, prieky — inž. Vyt. Mošinskas ir jo žmona Danutė Mošinskienė.

Nuotr. Jono Garlos

APYLINKIŠKUMUS

x Kun. Donaldas S. Petraitis, MIC, generalinis Marijonų vienuolijos vyresnysis, ir generalinės tarybos tarėjai bei sekretoriai kun. Kazimieras Krzyzanowski, MIC, atvykę iš Romos į Ameriką ir padarę oficialią vizitaciją Atlanto pakraščio marijonų namuose, gegužės 19 d. atvyko į Chicago. Jie darys vizitaciją, apžiūrės marijonų darbus, patikrins planus ir surašys asmeninę sveikatos būklę kiekvieno vienuolio. Tai daromas kas treji metai.

x Pirmąją šių metų Poezijos dieną Chicagoje bus vakaras su Birute Pūkelevičiute gegužės 23 d., penktadienį, 8 val. vak. Jaunimo centro mažojoje salėje. Programos pirmojoje pusėje Birute Pūkelevičiute deklamuos šiuos mūsų poetų eilėraščius: Vinco Mykaloičio-Putino „Verga“, Bernardo Brazdžionio „Fuga Florencijos San Croce“, ištrauką iš Antano Miškinio poemos „Lietuva“, Kazio Bradūno „Vitražą“, ištrauką iš Oskaro V. Milašiaus, „Mugel Manara“ ir Vlodo Šlaito „Srovė“. Kai kurie dalykai bus atlikti su specialia kelių instrumentų muzikine palyda, parengta Dariaus Polikaičio. Antrojoje vakaro programos daly Birute Pūkelevičiute pateiks savo pačios poezijos rinktinę.

x Vaclovas Kleiza, Lietuvos gen. konsulas, parašė laišką, kuris buvo išspausdintas „Chicago Tribune“ gegužės 18 d. laidoje. Laiške jis primena, kad, be Ukrainos ir Gudijos, atominiai kritiniai išsprogusios atominės jėgainės pasiekė Lietuvą, Latviją ir Estiją. Jis siūlo sudaryti tarptautinę komisiją tikrinti nelaimės priežastis ir apsisaugoti ateityje nuo panašių nelaimių.

x Jonas Paukštis, Lietuvos Vyčių veikėjas, yra Susivienijimo Lietuvių Amerikoje šimtmetinio minėjimo ir 62-jo seimo programos knygos komiteto pirmininkas ir vyr. redaktorius. Knygoje bus įvairių organizacijų, įstaigų, asmenų sveikinimai, šiai lietuvių organizacijai švenčiant 100 metų gyvavimo sukaktį. Kitą komiteto narių yra Jūra Jasiūnienė, Vyt. Kasniūnas, John Lapinskis, Elena Šniokaitė, Edvardas Šulaitis, Viktoras Uta ir Robertas Zapolis. Minėjimas bus Chicagoje birželio 30 – liepos 3 dienomis.

x Loretos Zubrytės ir Donaldo Grybo užsakai prieš moterystės sakramentą eina St. Nicholas of Tolentine parapijoje.

x Alkoholio piktnaudžiavimas bus mediciniškai taisomas Sv. Kryžiaus ligoninėje, paskambinti tel. 471-7312 pirmaadieniais – ketvirtadieniais iki 8 val. vak., penktadieniais iki 5:30 val. vak.

x Išnuomojami privatu butai arba kambariai su maistu ir priežiūra Burbank apylinkėje – antrame aukšte. Tel. 636-2422. (sk.)

x Kun. Joseph Brian Rejssek pirmosios iškilmingos sv. Mišios – Primicijos bus ateišanti sekmadienį, gegužės 25 d., 2 val. p.p. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Primicijose dalyvaus du vyskupai, apie 20 kunigų ir daug klierikų studentų. Kun. J.B. Rejssek įšventinamas kunigu gegužės 24 d. Peorijos katedroje. Nuostabu, kad jis turėdamas tik močiutę lietuvę, savo pastangomis gražiai yra išmokęs lietuviškai.

x Dail. Antanas Tamoliūnas, kuris iš Kanados buvo atvykęs parodos atidarymui ir paskaitai gegužės 16 d. Jaunimo centre, lydimas savo svainės Aldonos Veselkienės, penktadienį lankėsi „Drauge“ ir papasakojo apie savo baigiamą paruoštą leidinį apie lietuviškas juostas anglų kalba.

x Prel. Jonas Kučingis, buvęs ilgametis Sv. Kazimero parapijos klebonas Los Angeles, Calif., 19-tojo Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos seimo proga gegužės 25 d., sekmadienį, Los Angeles Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje atnašaus sv. Mišias ir pasakys pamokslą.

x Marcelijus Martinaitis bus paminėtas Sophie Barcus šeimos lietuviškoje radio programoje (banga 1450 AM) šį sekmadienį, gegužės 25 d. Kūrybą skaitys Lilija Jasaitė ir Algirdas T. Antanaitis. Programos pradžia 7:30 val. ryto.

x Dail. Magdalenos Stankūnienės paveikslas iš sodžiaus darbų ciklo gali kainuoti tik vieną dolerį. Dailininkė šį savo paveikslą paskyrė Dux Magnus operai remti dovanų paskirstymui. Opera bus Chicagoje vidurmiestyje gegužės 31 d. Bilietai jau dabar gaunami Vaznelių parduotuvėje.

x Rašyt. Nelė Mazalaitė-Gabė, Brooklyn, N.Y., Juozas Grigaliūnas, St. Petersburg Beach, Fla., S.M. Jameikis, Palm Beach Shores, Fla., Jonas Krumplysis, Cicero, Ill., Frank Janulis, Chipley, Fla., Elena Sniegaitis, Juno Beach, Fla., pasrašė „Draugo“ numeratą 1986 metams ir kiekvienas pridėjo po 17 dol. auką. Labai dėkojame.

x Feliksas Pumputis, Vladas Gedmintas, Matilda Marcinkus, Alius Austras, Vytautas Čižauskas, J. Pikkūnas, Dominikas Eitmanas, V. Radzevičius, Elena Krisčiūnas, Veronika M. Neumann, Liudas Valančius, R. Bridžius, A. Treinys, Antanas Kiškis, Ed. Daniliūnas, dr. Marija Gimbutas, Algirdas Šimukonis, Constance Yodelis, Marcelė Pakelienė, S. Pragulba, A. Stanton, O. Didžbalis, Mykolas Vinclovas, Bruno Petrauskas. Visi atsiuntė po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame už mielas aukas.

Euginijaus Kraučeliūno Jaunimo premiją įteikiant sėdi prezidiumo dalis. Iš kairės: K. Likanderytė, Of. Baršketytė, laureatas A. Kuliukas ir Lietuvos gen. konsulas V. Kleiza. Nuotr. Irenos Kraučeliūnienės

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

EUGENIJAUS KRAUČELIŪNO PREMIJA

Euginijaus Kraučeliūno vardo Jaunimo premijos įteikimas buvo gegužės 10 d. Jaunimo centro kavinėje. Kraučeliūnų šeima prasmingai jamžino savo sūnaus atminimą. Ne mūsų galioje išėjusius į Anapilį susigrąžinti, tačiau Kraučeliūnai savo dosnia širdimi įtraukė kitus jaunuolius ir lietuvišką darbą, kurio Euginijus per anksti išėjęs nebespėjo atlikti. Žmogaus gyvenimas yra lyg meteorų svystelėjimas: nežūrint mūsų kovų, kančių ir pastangų, daugumas praename per gyvenimą, nepalikdami jokių pėdsakų. Euginijaus vardas ne tik svystelėjo, bet buvo išskaltas ir granitą. Tai atliko jo šeima, pastatydama jam nykstantį paminklą. Jo vardo jaunimo premija įeis į mūsų išsivijios istoriją.

IX-tosios premijos įteikimą pradėjo Jolita Kraučeliūnaitė, šeimos vardu padėkodama atsilankiusiems ir pakviesdama garbės prezidiumą. Į prezidiumą buvo pakviesti vysk. V. Brizgys, kun. A. Saulaitis, SJ, gen. kons. J. Dauzvardienė, gen. kons. V. Kleiza, B. Jasaitienė, O. Baršketytė, K. Likanderytė ir pats šios premijos laureatas Algis Kuliukas. Tūkstančio dolerių premija skiriama už lietuvišką veiklą ir lietuviams reprezentavimą. Šios premijos laureatas daug pasidarbavo rengiant „Laisvės žygį“ laivu Baltijos jūroje. Laureatą susirinkusiems pristatė kun. A. Saulaitis, papasakodamas jo tėvų kilmę ir vargus. Jis yra kilęs iš mišrios šeimos: tėvas lietuvis, o

motina vokiečių-rumunų kilmės. Jis gimė Didž. Britanijoje, 1982 m. baigė fiziologiją. Šiuo metu dirba kompiuterių srityje. Dusyk lankėsi Lietuvoje. Tas jį labai paveikė ir pasuko lietuviškos veiklos kryptimi. „Dirvos“ balandžio 3 d. numeryje buvo parašyta, kad jį labai stebina ir skaudina lietuvių nesidomėjimas ir nedalyvavimas lietuviškoje veikloje.

buvo iškvieisti Jolita Kraučeliūnaitė ir laureatas Algis Kuliukas premijos įteikimui. Premiją šeimos vardu įteikė Jolita Kraučeliūnaitė. Jis įsijungia į jau gana ilgą laureatų eilę. Praeityje už lietuvišką veiklą buvo apdovanoti Viktoras Nakas, Gabija Juozapavičiūtė, Joana Kuraitė, Jūratė ir Rimantas Stibiriai, Vidas Puodžiūnas, Gintė Damušytė, Violeta Abariūtė ir Linas Kojelis.

Toliau buvo pakviestas žodį tarti vysk. V. Brizgys. Pradėdamas savo žodį, jis kreipėsi į laureatą, klausdamas, ar jis supras jo žodžius lietuviškai. Šis galvos linktelėjimu parodė, kad supras lietuviškus žodžius. Vyskupas pasiūlydavo Algio veiklą ir padėkoti jam, kad jis įsijungė į lietuviško darbo eilę. Laureatą nuosirdžiu žodžiu sveikino generalinis garbės konsulas V. Kleiza B. Jasaitienė – PLB vardu sveikino ir padėkoti Kraučeliūnų šeimai. PLJ sąjungos vardu sveikino O. Baršketytė. Ji susipažino su Algiu „Laisvės žygyje“ Baltijos jūroje. Algis prisidėjo prie to, kad dalyvavo gana daug televizijos ir spaudos atstovų, kurie išgarsino tą žygį. Lietuvių, gyvenusių Anglijoje, vardu sveikino ir čekį įteikė J. Jokubka.

Laureatą kalbėjo: „Ačiū labai visiems, atsiprašau už mano prastą lietuvišką kalbą“. Padėkojo Kraučeliūnų šeimai ir tiems, kurie jį pristatė premijos skyrimo komisijai. Toliau kalbėjo angliškai. Nežiūrint jo tėvo pastangų sudominti jį lietuviškais reikalais, susidomėjo tiksliai, kai pradėjo studijas ir apsilankė Lietuvoje. Pamatęs priešpauką, jis pajuto norą įsijungti į lietuvių vedamą kovą. Dabar jis yra aktyvus lietuviškame gyvenime. Dalyvauja lietuviškoje veikloje ir tautinių šokių grupėje. Iš savo pusės jis įteikė Kraučeliūnų šeimai dovaną. Malonu buvo išgirsti grynai angliškai jo žodžių tariamą. Meninę dalį atliko Polikaičių šeimos jaunimas. Tas jaunimas irgi yra vertas kokios nors premijos. Jie atliko dailiojo skaitymo ir lietuviškų dainų pyne. Už puikų programos atlikimą jie buvo nuosirdžiai dalyvių priimti. Toliau buvo gausios vaišės, kurias parūpino šios programos mecenatai – Kraučeliūnų šeima.

J. Z. VELYKOS CICERO PARAPIJOJE

Verta paminėti Didžiojo Ketvirtadienio pamaldas, kurios šiais metais buvo

dvikalbės. Pirmiausia lietuviškai ir angliškai sv. Mišios patarnaujantiems vargonininkams ir lektoriams susitikus su parapijos asistentu kun. Thomas Pelton, buvo apsvarstytas Aldonos Zailskaitės paruoštas tokių pamaldų planas ir su kai kuriais pakeitimais priimtas. Nei lietuviškai, nei angliškai kalbantieji nesijautė nuškaujami. Nors kai kuriais atvejais tobulumo nebuvo pasiekta, bet, nežūrint to, parapija meldėsi kartu, kaip pridera Didžiojo Ketvirtadienio vakarą.

Didžiojo Penktadienio pamaldos buvo atskirai lietuviškai ir angliškai. Taipgi Velykos. Priskeliamą angliškai kalbantieji šventė Velykų vigilijos Mišiose Didžiojo Šeštadienio vakarą, o Velykų rytą Priskelimo Mišios buvo lietuviškos. Buvo džiugu pamaldose dalyvauti su arti 300 žmonių. Sv. Antano parapijai tai nepaprastai didelis skaičius, kurį sudarė priuolatinii parapiiečių prisijungę iš toliau atvykę buvę parapiiečiai ir svečiai.

Sv. Mišias atnašavo kun. dr. Kestutis Trimakas ir kun. Albertas Rutkauskas. Giliai išmąstytas kun. Trimako pamokslas, gražiai paruoštos giesmės ir Mišių giedamos daly, skambantis didysis bažnyčios varpas per prisikėlimo procesiją, kurioje dalyvavo visi žmonės, ne vienam priminė tas dienas, kai būdavo pilna bažnyčia ir meldžiamasi tik lietuviškai. Bet žmonės ir laikai keičiasi. Kaip gerai, kad dar leidžiamos lietuviškos Priskelimo pamaldos lietuvių prieš 75 metus statytoje bažnyčioje.

Parapijos choras, vadovaujamas Aldonos Prapuolenytės ir Marijaus Prapuolenio, kurie lietuviškų sv. Mišių metu ir vargonuoja, labai gražiai ir įspūdingai pasirodė. Jie abu įdeda daug nuosirdaus rūpesčio, dalindamiesi savo muzikiniu pasiruošimu, repetuodami su choru ir vis plesdami choro jau ir taip platų repertuarą. Parapiiečiai tuo džiaugiasi, nes ne tik didžiųjų švenčių metu, bet ir eiliniams sekmadieniais, naudojantis turtingu specialiu parapijos lietuvišku giesmynėliu, gali visi su didesniu pajautimu Dievą garbinti ir jam dėkoti giesmėmis.

Choristai ir svečiai vaišinasi per choristų paruoštus velykinius pusryčius. A. Kvečas, R. Vaitkienė, B. Kizlauskienė, A. Ragauskas, B. Baukys.

Prie sv. Mišių liturgijos prasmės išgyvenimo, ar tai būtų Velykos ar kita proga, daug prisideda kun. Trimako specialioms progoms ir sekmadienio temoms pritaikytos trumpos įžanginės mintys, kviečiant tikinčiuosius kalbėti Gloria, Credo ar Tėve mūsų. Aldonos Zailskaitės lektoriams paruoštos kiekvieno sekmadienio Mišių įžanginės mintys ir tikinčiųjų maldos yra visuomet surištos su die nos Sv. Rašto skaitinių mintimis ir parapijos, lietuviškų interesų ir pasauliniam aktualiom. Tai padeda tikintiesiems tapti organine ląstele besimeldžiančios visuotinės Bažnyčios. Taip buvo ir per šias Velykas. Pasibaigus Priskelimo pamaldoms, pakili nuotaka ir jausmai liejosi, vieniems kitus sveikinant bažnyčios šventoriuje.

Toje nuotakoje choro nariai susirinko mažoje parapijos salėje pačių choro narių paruošties iškilmingiems pusryčiams. Juose dalyvavo parapijos kunigai kun. Jurgis Šarauskas, kun. Albertas Rutkauskas, kun. Kestutis Trimakas ir kun. Thomas Pelton su choro narių šeimomis ir artimaisiais. Dalyvavo ir choro nuolatiniai rėmėjai, tokiomis progomis juos visada stiprinantys dr. Petras Kisielius ir Kostas Dočkus su žmonomis.

Parapijos choro valdybą, nuo kurios labai didele dalimi priklauso choro egzistavimas, choro nuotaka ir sugyvenimas, sudaro Jonė Bobinienė – pirmininkė, Lialė Sodeikienė – seniūnė, Ignas Ruginis – seniūnas, Juozas Arštikys ir Nijolė Pračailaitė. Kiekvieną sekmadienį anksti prieš Mišias Jonė Bobinienė choristams paruošia gaidais ir nurodo per Mišias, kas po ko giedama. Tai didelė pagalba ir vargoninkui ir choro vedėjui, kurie turi sekti vyksmą prie altoriaus. J.C.P.

SPARTŪS MUZIEJAUS ĮRENGIMO DARBAI

Norėčiau minutę sustoti prie Lietuvių Kultūros muziejaus. Kaip jau buvo spaudoje minėta, muziejus įsigijo didelį ir patogų pastatą Pulaski ir 65 gatvės kampe. Trijų aukštų namas šiuo metu yra remontuojamas, gražinamas ir pritaikomas muziejaus reikálams. Bandoma pirmosios fazės remontą užbaigti, kad sutaptų su muziejaus 20 metų sukaktimi. Per tą 20 metų laikotarpį muziejus išgarsino Lietuvos vardą ne tik Amerikoje, bet ir už Amerikos krantų.

Muziejaus steigėjai nuo pat pirmos dienos numatė, kad patalpos su laiku pasidarys ankštos ir reikės muziejų platinti. Tai nuo tos dienos pradėjo vąjį lėšoms telkti, kad su laiku gailėtų seną pastatą praplauti ar naują įsigyti. Ne tik lietuvių, bet ir kitų tautybių visuomenė sparčiai reagoavo ir aukėjo ir dar vis aukėja šiam tikslui įvykdyti. Nors nemažai suaukota, bet remontas pareikalaus dar labai daug išlaidų. Užmojis didelis – meno galerija, biblioteka, koncertų ir renginių salė, vaikų muziejus, numizmatikos, gintaro, kartografijos,

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

– Nuo balandžio 15 d. iki gegužės 26 d. Berne, Šveicarijoje, vyksta ekspertų konferencija žmonių ryšių klausimais. Joje dalyvauja 35 valstybių pasirašiusių Helsinkio baigminį aktą, delegacijos Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Narcizas Prielandas visų delegacijų pirmininkams įteikė PLB valdybos pirmininko Vytauto Kamanto memorandumą apie prasilenkimą su žr. onių teisėmis okupuotoje Lietuvoje. Liechtensteino delegacijos pirmininkas M. von Ledebur atsiuntė PLB valdybai padėkos laiską už suteiktą išsamią informaciją tuo reikalu.

ARGENTINOJE

– Rosario Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje balandžio 11 d. buvo nepaprastos iškilmės – Hanibal Villan, MIC, šventinimas ir kunigus Šventimus atliko Rosario arkivyskupas Jorgė Lopez. Dalyvavo Marijonų provincijolas kun. Viktoras Rimšelis iš Š. Amerikos, vietiniai kunigai, daug klierikų ir minia pasauliečių ir seimos nariai. Po šventimų Republica de Lithuania mokyklos patalpose buvo vaišės, kuriose dalyvavo apie 200 asmenų. Jaunasis kunigas Hanibal Villan sekmadienį, balandžio 13 d., laikė iškilmingas sv. Mišias – primicijas Sv. Kazimiero bažnyčioje, dalyvaujant jo tėvams ir daugeliui svečių.

– Sv. Kazimiero parapijos mokykloje Rosario kasdien susirenka apie 120 neturtingų vaikų, kuriems išdalinamas maistas, skaniai paruoštas ir tvarkingai sudėtas. Vadovauja ses. Angelica Damarodaitė iš Š. Amerikos, jai padeda šešios moterys pagaminti valgi ir vaikams išdalinti. Šeštadieniais vyresnės mergaitės mokosi siuvinimo, mezgimo ir valgių ruošimo, o po pietų apie 75 neturtingi vaikučiai lanko katekizmo pamokas, kurias dėsto aukštesniųjų klasių jaunuoliai, prižiūrimi seselės. Taip pat moterys jiems paripina tinkamus drabužius arba tuos, kuriuos turi, sutaiso. Šeimos kas savaitę susirenka kalbėti rožančiaus ir išklausti Dievo žodžio. Toks apsaalavimas yra Argentinoje, kur uoliai dirba Sv. Kazimiero vienuolijos seserys.

periodikos skyriai, archyvai, susirinkimo kambariai ir dar daugiau. Tik su visų mūsų tautiečių pagalba ir parama šis tikslas bus pasiektas.

Naujų patalpų įrengimas eina sparčiu tempu. Ka tik prieš kelias dienas dail. A. Valskios skaldyto stiklo vitražas „Saulės dukros“, kuris 20 metų puošė senųjų patalpų priekinį langą, buvo atsargiai perkeltas į naują pastatą ir įmontuotas į specialų rėmą meno galerijoje. Tuo būdu vitražas bus apsaugotas nuo oro permairni ir vandalizmo. Vitražo perkėlimo ir įmontavimo darbą atliko Chicago architektė Ona Požarniukaitė, kuri ne tik paaukojo savo darbą ir laiką, bet dar įteikė 1,000 dol. perkėlimo ir įmontavimo išlaidoms padengti. Ji suprojektavo specialų rėmą, kuriame šis vitražas buvo įmontuotas ir pastatytas meno galerijos salėje. Tik su tokių žmonių pagalba galės muziejus išsilaikyti ir progresuoti.

Val Ramonis

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ARAS
Dengiamie ir taisomie visu rusiu
STOČUS
Su aukštu patvirtimu esame
apdirbami. Pats prezidento darba
ARAVDAS KILIA
737-1717
1001 N. Dearborn St. Chicago, Ill. 60610
Tel. 432-9655